

== Velja po pošti: ==
Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6-50
za en mesec " " " 2-20
za Nemčijo celoletno " 35.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:
Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—

V apravi prejeman mesečno K 1-90

SLOVENEK

== Inserati: ==
Enostolpna petstvirna (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat " 13 "
za trikrat " 10 "
za večkrat primeren popust

Poslano in rekl. notice:
enostolpna petstvirna (72 mm)
30 vinarjev.

== Izhaja: ==
vsak dan, izvenredni dodatki in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ograke poštne
hran. račun št. 28.511. — Upraviškega telefona št. 183.

Današnja številka obsega 6 strani.

Nemci in mi.

7. t. m. je načelnik nemške nacionalne zveze poslanec dr. Gross v budgetni debati dejal sledeče:

„Mi smo vsi edini v tem, da je treba to državo ohraniti, in če smo edini tudi v tem, da hočemo ohraniti parlament, potem moramo biti popolnoma edini tudi glede tega, da ni vseeno, katera vlada vodi državo; mi zastopniki avstrijskih narodov hočemo imeti primeren vpliv na to državo in če smo glede tega cilja medseboj edini, potem se moramo zjediniti tudi glede pota, ki k temu cilju vodi. Zjedinjenje pa brez stvarne podlage ni mogoče. Mi imamo že slabe izkušnje v tem oziru. Prepričali smo se, da ne gre, da par ljudi glave skupaj stakne in reče: mi smo zdaj večina! Treba je, da se stranke medseboj res sporazumejo; pa ni samo zadosti, da se stranke zjedinijo medseboj in z vlado, ampak tudi narodi se morajo medseboj sporazumeti in sicer gotovo le na podlagi popolne enakopravnosti, kakor je poudarjal g. poslanec Masaryk.

Gotovo je, da se narodnostnih bojev v Avstriji ne da narediti. Trajali bodo še nadalje na gospodarskem in kulturnem polju, v prvi vrsti pa v šolstvu. Bila bi po mojem mnenju za narode celo nesreča, ako bi medsebojna konkurenca na kulturnem in gospodarskem polju popolnoma ponehala. Toda boj za našo narodno posest, za naše prvenstvo v gospodarskem in kulturnem oziru mora in sme zavzeti druge oblike. Poiskati moramo v tem boju neki modus vivendi. Ni sedaj čas in v nekem oziru tudi ne pravi kraj, da bi ugotovil pogoje, po katerih se pride do sporazuma. Označiti hočem samo glavne smeri, po katerih bi prišli do vse dele zadovoljujočega sporazuma. Pred vsem mora priti v deželni in avtonomni upravi do najširše ločitve in omejitve, v kolikor se to da izvesti brez oškodovanja pametne uprave. Ob dela morata lahko nemoteno zasledovati svoje kulturne in gospodarske težnje, ne da bi ogrožavala posest drugega. V jezikovno mešanih deželah ne sme noben del vladati in drugemu vsiljevati svojo voljo. Tega ne prenese noben narod.“

Tako je, pomislite, govoril načelnik nemške nacionalne zveze! Misli, ki jih sme in mora vsak avstrijski domoljub le odobravati, misli, ki smo

jih mi Slovenci vedno poudarjali. Sicer ni vprašanje narodne autonomije, vprašanje omejitve in ločitve območja, do kam in kako daleč ima segati vpliv enega in drugega naroda v jezikovno mešanih deželah, tako lahko, vendar je načelo, ki ga je izrazil dr. Gross, da v jezikovno mešanih deželah ne sme noben del vladati nad drugim in mu vsiljevati svojo voljo, edino pravilno in temeljno. To načelo mora biti podlaga vsaki parlamentarni večini in vsaki vladi v Avstriji, naj bo sicer kakršnekoli smeri in barve, naj obsega večina te ali one stranke, naj bo konservativna ali demokratična, svobodomiselna ali krščanskosocialna ali „nevtralna“ ali kakorkoli.

Vprašanje pa je v tem slučaju čisto drugo: Kaj naj te besede pomenijo v ustih načelnika nemške nacionalne zveze? Da jih je dr. Gross za svojo osebo tudi, v kolikor izražajo splošen princip, tako razumel, kakor jih je povedal, o tem nočemo kot lojalni nasprotniki dvomiti, toda ta dvom pač lahko upravičeno izrazimo, so li dejanski izraz tega, kar mislijo vsi Nemci, če vštujemo tudi tiste, ki ne sedijo v narodni zvezi? Ali se more nadalje Nemcem zaupati, da bodo ta narodni program res izvrševali povsod enako? Ali je po sedanjih skušnjah verjetno, da so dr. Grossove besede kaj več kakor samo lepa fraza? Ali morda niso le eno tistih gesel, ki jih časi kakšne stranke zapišejo na svoj prapor, da bi lažje kak svoj strankarski cilj dosegle, ne mislijo pa nikdar resno na to, da bi jih dejansko in odkrito izpolnile?

To vprašanje je stavil na načelnika nemške narodne zveze v budgetni debati 10. t. m. naš načelnik dr. Šusteršič. Njegove besede zadenejo stvar tako v živo, da jih moramo še enkrat zabeležiti. Dejal je:

„Načelnik nemške nacionalne zveze je, kar se načina reševanja nacionalnih vprašanj tiče, v svojem zadnjem govoru v zbornici, postavil pozitivno in negativno načelo. Negativno s tem, da je dejal, da ne sme v nobeni mešanorjezični deželi večina manjšini vsiliti svojo voljo. Izbornor, gospodje! In potem pozitivno: Na vseh poljih avtonomne in državne uprave se mora izvesti narodna ločitev in omejitve. To se iz ust načelnika nemške nacionalne zveze zelo lepo sliši. Jaz bi ga le vprašal: Ali to velja povsod? Glejte, gospodje to je tista velika neresničnost v politiki, da ti gospodje tega, kar hočejo tam, kjer so v manjšini, za nobeno

ceno nočejo tam, kjer tvorijo večino, in da to, kar tam zavračajo kot nemoralno in neznesno, kjer so manjšina, z veliko slastjo prakticirajo tam, kjer se nahajajo v večini! Tu usiljujejo svojo voljo narodni manjšini. Jaz bi vprašal gospoda načelnika nemške narodne zveze: Ali to kar ste rekli, velja samo za Češko in Moravsko, ali velja tudi za Šlezijo, Štajersko in Koroško? Pa jaz od njega ne zahtevam nobenega odgovora, jaz namreč dobro vem kako kako se ta odgovor glasi, in mi vsi to dobro vemo! Da, gospodje moji, narodni program se ne da na ta način obdelovati, kakor to delajo gospodje od nemške nacionalne zveze, namreč pravo manjšine in narodna avtonomija tam, kjer so manjšina, toda brezobzirno narodno zatiranje tam, kjer tvorijo večino! To ni noben avstrijski program, in če hočete tak program izvesti, potem lahko od naše strani računate z najostrejšim odporom!“

Te besede so lapidarne in odkrivajo nemško hinavščino do nagega. Zakaj v resnici je le hinavščina in laž, če je dr. Gross proglasil tiste besede za narodni program Nemcev! On je sam zase lahko v dobri veri — to smo že rekli — nemškonacionalno zastopstvo nemškega naroda v Avstriji pa ne more takih besed v usta vzeti, da ne bi obenem veliko politično laž izreklo. In to je nemški radikalec dr. Pacher v svoji radikalni poštenosti tudi čutil in se je zato v tiste besede o narodnem sporazumu, kakor jih je Gross izrekel, v svojem govoru v budgetni debati takoj obregnil. Na Češkem tam bi pač Nemci radi narodnostni sporazum na podlagi popolne enakopravnosti, na Koroškem in Štajerskem pa bogobvari! Tu stoje nemška načela o enakopravnosti ravno narobe. Če se Nemci izgovarjajo, da so na jugu „drugačne razmere“, ve vsak pošten človek, da je to hinavščina kakor, če si Lahi za svoj tripoliški rop izmišljujejo „civilizatorične zahteve.“ Sicer pa so nemškoradikalna glasila že davnej povedala, da se gre Nemcem na jugu le za osvojitve, za sirovo silo, za ekspanzijo v smislu vsenemške morale na podlagi edine moči, za pot od Belta do Adrije. Zato se seveda na jugu ne sme ustvariti noben narodni modus vivendi, da bi bili Slovenci nemški nasilnosti izpostavljeni brez vsakega orožja in brez varstva, oprti le na svojo lastno lastno žilavost, ki jo pa Nemci z bogatimi sredstvi, ki so jim na razpolago, in s pomočjo vsakokratnih vlad upajo polagoma streti.

Narodni boj med Nemci in Slovenci bo seveda trajal dalje, tudi če se kdaj kak narodnostni sporazum doseže in se razmere v Avstriji korenito izpremenijo. Treba je le gledati, en l. ni noben narod v tem boju drugemu izročen takorekoč na milost in nemilost in 2. da se ne prekoračijo meje, ki jih je treba varovati, ako hočemo ohraniti državo. Nemci so pa v tem in onem oziru grešili in hočejo še dalje po tej poti. Prvič bi oni radi, da bi jim stali Slovenci zvezanih rok in nog nasproti kakor n. pr. na Koroškem, kjer jim niti ene šole ne dovolijo in ker je od zadnjega birača do šefa deželne uprave vse proti Slovincem v zaroti, drugič pa je nemška krivičnost v zasledovanju vsenemških ciljev državo spravila na rob prepada. Nikamor ne moremo v Avstriji naprej, zaigrali smo že skorej vse, vedno menj velja naša beseda in ko se okoli nas odigravajo svetovnovržni dogodki, se v domovini med seboj mešarimo čisto za prazen nič — vse zato, ker Nemec brani, da bi na podlagi ravnopravnosti bili vsi avstrijski narodi deležni vlade, ampak hoče vse le zase. Na ta način bo Avstrija kmalu godna le za — vazalno državo, ne pa za velesilo v Evropi. In če se Nemci ne izpametujejo bo v doglednem času res tako daleč prišlo. Besede dr. Šusteršiča so bile zadosti jasne. Naj jih dobro premišljajo tisti, ki imajo v rokah vodstvo države!

Krvavi ples v Tripolisu.

Kako krvava in huda je vojska v Tripolisu, potrja zdaj tudi oficijelno poročilo generala Caneva o bojih dne 23. in 26. oktobra.

General Caneva poroča obširno o teh bojih, česar ne bomo ponavljali in z vojaško poštenostjo svoje poročilo končuje takole:

„Vedenje naših čet, to ponavljam z velikim in resnim dopadanjem, je bilo v resnici vredno hvale v vsakem oziru, tako dne 23. kakor 26. oktobra. In zato nisem smatral samo za oportuno, ampak tudi za svojo dolžnost, da sem jih pohvalil s posebnim dnevnim ukazom. V obeh bitkah so se vse čete brez razlike vedle z obhudovalja vredno vmeo in zgledno hrabrostjo, odbivši napad sovražnika, močnega po številu, mojstra v vojni prevari in naravnost blazno predrznega, navajenega vporabljeni vse ugodnosti terena. Žrtve zato niso bile majhne, toda materialni in moralni uspeh je bil velik.“

LISTEK.

Par dnij na Ruskem.

(Dalje.)

Iz Moskve v Kijev.

Čisto zunaj mesta stoji mal na pol lesen Bojanski kolodvor. Od tam gre vlak proti Kijevu. Iz Ruskega Rima v ruski Jeruzalem. Iz mesta, kjer se car krona, kjer so zidali iz dragocenega kamenja in marmorja hram Krista Spasitelja, najlepšo moderno cerkev daleč na jug doli med Malorusi, odkoder so dobili sv. evangelje in sv. krst.

Ob osmi uri zvečer odrine brzec, ki ni naš brzec, iz Moskve in se ustavi v Kijevu šele drug dan popoldne po 5. uri. Vsa dolga vožnja v II. razredu velja 15 rubljev. Čudna vožnja to, sam mlad gozd, tu in tam mala njiva, velika njiva, dolgo časa sama brezmejna ravnina. Šele ko se peljemo po Malorusiji, je včasih železnica urezana v nizke holme, ki nam za malo časa pogled zapirajo.

Štirje sedimo v vagonu, dama, ki je Rusinja, ampak za vsako uslugo reče: merci; bradat mož, ki je pobožen, filozofira in govori o visokih problemih: ko se vlak pomakne se lepo po-

križa; tretji je bil oficir, ki se pelje iz dopusta v garnizijo v Orenburg. Tako prijaznega oficirja se težko najde. Pravil je, kako težko je življenje v tako divjih oddaljenih krajih, kako drago da morajo vse plačevati, ponujal je vsem čaja, slednič se je ojunačil in ga dal tudi meni, četudi sem imel okolu vrata kolar. Radevolje razdelil je tudi slaščice. Pred Kijevom zagledamo široko vodo, sveti Dnjepr. Lena voda teče počasi, nevidno, nima nobene prave struge; kedar je velika, vse preplavi, odnese kupe peska, in ga drugod nanesi; čeznj vede dolgi železniški most, inženirji so morali globoko položiti kamene, da stoji v tem mehkm pesku most toliko trdno, da si upa vlak čezenj prav počasi in previdno.

Dama in oba Rusa podado mi pred izstopom prijazno rokô, oficir me objame, ločili smo se, teh dobrih priprostitih src, teh poštenih slovanskih src ne bom videl več na svetu.

Kijev, sveto rusko mesto, ima 300 tisoč prebivalcev, glavno, gosposko življenje se koncentruje na eni cesti Kreščatik. Povsod drugod se vidi, da je doma trpljenje, beda. Duhoven lahko svojo pobožnost opravi in mašuje v lepi, veliki poljski cerkvi sv. Aleksandra, kjer posnemajo rusko navado, imajo svete podobe, pred katerimi goré

lučice. Mesto ne leži v ravnini, ampak nekaj ga je ob hribu, kar dela čudovito romantičen utis. En del mesta je v nasprotju z Moskvo in Peterburgom odločen judom, ki so velika nesreča za južno Rusijo.

Zakaj je Rusom Kijev sveto mesto? Zakaj Dnjepr sveta voda? Zgodovina kat. cerkve za srednje šole pravi: Vladimir apostolski se poroči 988 z Ano, sestro grškega cesarja in se da krstiti. Po njegovem zgledu se je moralo ravnati ljudstvo. Sprejemalo je v velikih množicah sv. krst. V Kijevu je bil postavljen metropolit.

Kijev je sveto mesto, ker so bili pred 1000 leti tam prvi Rusi krščeni, Dnjepr je sveta voda, ker jih je Vladimir vanjo poslal in so jih duhovni ž njo trumoma krščevali.

V javnem parku, od koder je lep pogled na spodaj tekoči Dnjepr in na brezmejno ravno, stoji spomenik vladarja Vladimirja. Doli gleda na Dnjepr in planjavo; edini okrasni mogočnega spomenika so raznovrstni križi. Celo vrtar je napravil iz živih rdečih cvetic same lepe križe okolu spomenika. — Vladimirju na čast so sezidali blizu umazano rdeče barvane univerze lepo mogočno cerkev z mnogimi mozaiki in svetimi slikami modernih mojstrov.

Ne bom popisoval samostanov in

cerkvâ, ki so neprijetno temne. Omejim se na najvažnejše. V cerkvi in samostanu sv. Mihaela je grob sv. Barbare, katero Rusi močno časté. Po dveh, treh stopnjah se gre do njenega groba, katerega vsak Rus spoštljivo in pobožno poljubi. Kot je grob iz zlata in masivnega srebra, tako tudi streha nad njim. Menihi prodajajo podobe sv. Barbare, katero si vsak Rus kupi, da jo postavi doma v hiši.

Drugo svetišče, ki je drago Rusom in nam, je v baročnem slogu postavljena cerkev sv. Andreja. Cerkev je na najvišjem delu mesta in proti Dnjepru pada skala vrtikalno navzdol. Lep je razgled od tu doli, in Rusi pravijo, apostol Andrej je tu zasadi v zemljo sv. križ, ko je prišel sv. evangelij oznanjat na Rusko.

Na tej skali bi človek stal ure in ure, se zamislil v davne čase in se ne mogel nagledati lepote Dnjepra, ki se zgubi daleč daleč na obzorju v nejasno meglo.

Tretje rusko svetišče je Lavra, kievo-pečerskaja lavra. Zunaj mesta, tam kjer se začne kijevska trdnjava in je povsod postavljen vojak za stražo visoko gori nad Dnjeprom stoji samostan, kamor roma vsako leto na sto tisoč romarjev iz cele Rusije. Lavra je obzidana, na dvorišču se vidijo na obeh

V tem poročilu je general Caneva — mož mora biti res poštena duša (če izvajamo nepotrebne grozovitosti proti domačinom) — pohvalil pravzaprav bolj sovražnika kakor lastne vojake. Iz obširnega poročila generala Caneva se razvidi, da so Turki 11. polk bersaglierov 23. pret. meseca naravnost uničili, tako da so se vojaki na vse strani razpršili; 82. polk pa sploh ni mogel na pomoč, ker se je imel boriti z vstajo za hrbotom. Dne 26. oktobra so pa Turki, kakor sam Caneva odkrito poroča, **Lahe vrgli iz njihovih pozicij**, se polasili hiše Djamil beja in potolkli eno kompanijo 84. polka, ki je bila tam postavljena; Arabci so bili tako predrzni, da so prišli 30 metrov pred baterijo Kruppi! Da ni prišel oddelkom okoli Djamil-bejeve utrdbe na pomoč 82. polk, bi bili Lahi izgubljeni, zlasti se je odlikovala laška kavalerija, seveda z velikimi žrtvami. **Boj se je vršil od ranega jutra do trde noči**, tako, da so zlasti topničarji neznansko trpeli.

Tako general Caneva. O turških in arabskih izgubah pravi vedno, da so bile „znatne“, o laških, da so bile tudi velike, števila pa še danes ne pove natanko. Da Turki prevelikih izgub niso imeli, pa dokazuje to, da od 26. pret. meseca dalje pa do danes skoro vsak dan Lahe neprestano napadajo; po uradniških vestih 11. in 12. t. m. so se vršili novi napadi pri Sidi Messri, pri katerih je bilo ranjenih več laških grenadirjev. **Povsod mrgoli Turkov**, uradno se tudi poroča, da baje Arabci iz Fezzana že dohajajo v turški tabor. Po vsem je sklepati, da se Turki pripravljajo resno na odločilen napad na Tripolis. **Lahi svojih starih pozicij še sedaj niso zavzeli**, kljub temu, da so se njihove čete pomnožile.

Ne da se tajiti, Lahom se godi ne to slabo, ampak zelo slabo! Ni čuda, da bi zdaj z okupacijo otoka Lemnosa in bombardiranjem Soluna radi vojsko hitro končali. Najbrže pa se bodo s tem še bolj urezali, kajti od vseh strani se čuje, da je ta laška namera napravila pri vseh velevalstah najslabši vtis, posebno pa je jako, jako dvomljivo, ako bo Avstrija mogla kar tako mirno gledati, da se Italijani pojavijo pred Solunom. Mi sodimo, da se niso Lahi še nikoli v tako nevarno podjetje spustili kakor zdaj. Mi se bojimo za posledice in komur je mar za evropski mir, more le želeči, da se Italija v zadnjem hipu premisli.

Ljubezen do uradništva v Mestni hranilnici ljubljanski.

Liberalci kaj radi vpijejo o svoji ljubezni do slovenskih uradnikov. Kako ta ljubezen izgleda, nam svedoči razmere pri Mestni hranilnici ljubljanski. V tem zavodu je umrl pred kratkim uradnik Colnar. Treba je bilo izgubo umrlega nadomestiti z novo uradniško močjo. Dasi so poslovne razmere nujno zahtevale moško uradniško moč, vendar je ravnateljstvo čutilo potrebo najeti nepotrebno strojepisalko, ker je bilo treba spraviti pod streho neko sorodnico pisarničnega ravnatelja. S tem se je sicer izjednačilo prejšnje število uradništva, zvalilo pa se je delo umrlega uradnika na že itak preobložene starejše uradnike. A še več! Uradnice začetnice so dobivale dosedaj mesečno le po 60 kron. Ravnateljevi sorodnici pa se je — dasi strojepisa še niti ne zna — priznala takoj mesečna plača 80 kron — torej za dve kroni manj, nego dobivajo uradnice, ki služijo že po poltretje leto in ki morajo opravljati razna težavna in odgovorna moška dela. Kje

je tu pravica? — Hranilnična »določila« predpisujejo, da se mora uradniško mesto, ki se hoče nanovo zasediti, razpisati in javno razglasiti. Ravnateljstvo za to določbo dobro vé in vendar je brez razpisa službe imenovalo za asistenta extra statum nekega volonterja, ki slušbuje v Mestni hranilnici šele od meseca februarja letos. S tem je preteriralo praktikanta P. in Z., ki služujeta pri Mestni hranilnici že nad dve leti. Kakor povsod, imajo tudi po »določilih« tega zavoda pri imenovanju na višje mesto praktikanti prednost pred volonterji. Ako je tedaj kako imenovanje že potrebno, bi se moralo pri tem v prvi vrsti ozirati na omenjena praktikanta, ki sta po svoji izvežbanosti v uradniškem poslovanju za asistenta gotovo bolj sposobna kakor dotični volonter. To pa se ni zgodilo, ker so gospodje »Pri roži« sklenili drugače. Da se jim ta krivična nakana vendar ni posrečila, zahvaliti se je magistratnemu upravitelju g. Laschanu, ki je v svoji nepristranosti dotični predlog hranilničnega ravnateljstva zavrnil kot protipostaven in neutemeljen ter zahteval, da se asistentsko mesto razpiše in se o imenovanju nanovo sklepa. — Pred poldrugim letom se je uvedla v nek oddelek te hranilnice kartotečna naprava. Ko so po končanem delu dotični uradniki prosili ravnateljstvo za primerno nagrado za njihov trud, se jih je, da bi se jim odtegnila vsaka nagrada, osumilo podkupljivosti in se uvedla proti njim tajna preiskava. Šele ko so uradniki proti takemu nizkotnemu postopanju ravnateljstva odločno nastopili ter zažugali spraviti krivično početje ravnateljstva pred upravni odbor, je ravnateljstvo s svojimi perskucijami odnehalo. Nagrada pa, ki se je dala dotičnim uradnikom za njihovo sedemmesečno čezurno delo, večinoma pri luči, pa je bila res kavalirska miloščina za zavod, ki se po vseh voglih in plotih ponaša s svojimi milijoni. Dobili so namreč približno po 27 vinarjev od ure. Pri tem moramo omeniti, da je ravno to ravnateljstvo že večkrat nagradilo gotove uradnike za manj težavna in manj obsežna čezurna in redna dela z zneski po 150 K do 500 kron ali po 1 K 90 vin. do 3 krone od ure. Toda ti izvoljenci so bolj politični agitatorji, kakor hranilnični uradniki. — Tako je s pravičnostjo, nepristranostjo in ljubeznijo do uradništva pri zavodu, kjer imata besedo voditelja liberalne stranke, dr. Tavčar in dr. Triller! Tudi je menda to edini zavod, kjer obstoji že več let ravnateljski sklep, ki uradništvu strogo prepoveduje vlagati skupne prošnje za zboljšanje njihovih razmer. Ta odredba se je vpeljala edino z namenom, da more ravnateljstvo pri podeljevanju podpor in nagrad lažje »postopati«. Taka je v resnici tista ljubezen do uradništva, ki jo liberalna stranka sicer na papirju tako gorko prodaja!

Nov list za obrtnike.

— Ustanovitev obrtnega časopisa v Ljubljani. Od zavoda za pospeševanje obrti na Kranjskem se nam poroča sledeče: Že ob ustanovitvi zavoda za pospeševanje obrti izvolil se je poseben odsek iz članov zavodovega kuratorija, ki naj bi se pečal z ustanovitvijo obrtnega časopisa. Zadeva je med tem toliko dozorela, da je sklical zavod na soboto 11. t. m. skupno sejo, h kateri je povabil vse obrtne zadruge na Kranjskem. Odsekov se je udeležili člani kuratorija gg.: I. Kregar, dr. F. Windischer, A. Rojina, inž. V. Remec in so se odzvali vabilu po svojih zastopnikih zadruga ključavničarjev, g.

F. Jakopič, zadruga krojačev, krojačič itd., g. F. Jeločnik, deželna zadruga brivcev, g. M. Valentič — v Ljubljani ter obrtna zadruga za blejsko okolico in Bohinj, g. L. Lebar, obrtna zadruga v Cerknici, g. I. Turšič, prva kranjska mizarska zadruga v Št. Vidu, g. A. Kregar, čevljarska zadruga v Trzinu, g. F. Pretnar, zadruga združenih čevljarjev v Žirih, g. I. Zajec, slavnikaška zadruga v Mengšu, g. F. Kompare. Sejo je otvoril g. I. Kregar ob četrti na štiri popoldne s pozdravom na vse udeležence. G. Kregar poroča, da so že od več strani dohajali glasovi in želje po ustanovitvi obrtnega lista, ki naj bi bil skupno glasilo obrtnikom. V tem smislu zavzel se je kuratorij zavoda za ustanovitev obrtnega časopisa, ki naj bi bil obenem nekako uradno glasilo zavoda. Zavod bi zato prispeval k vzdrževanju časopisa tudi sam in je postavil tako postavko tudi že v svoj proračun za prihodnje leto. Da pa more izhajati obrtni časopis, ki bi zastopal stanovske interese obrtnikov, treba bi bilo seveda, da bi se izdal spoznamo z vsemi zastopniki obrtnega stanu. To je bil povod, da se je k današnji seji vabilo tudi vse obrtne zadruge na Kranjskem, da se izjavi v koliko bi bile pripravljene sodelovati in podpirati obrtni časopis. Prebere nato dopise več zadrug, ki niso mogle poslati svojih zastopnikov in ki v večini pozdravljajo ustanovitev lista in zagotavljajo svojo pomoč in sodelovanje in povdarjajo potrebo stroge objektivnosti prih. lista, ki naj bi se kolikor mogoče izognil političnemu boju. Več drugih zadrug izjavi, da se strinjajo z izjavami zveznih načelnikov. G. Kregar pozove nato ravnateljstvo zavoda g. inž. V. Remeca, ki so se mu naročile predpriprave za list, da poroča, kako se misli tehnična ureditev lista. G. inž. V. Remec pojasnjuje, da naj bi bil obrtni časopis strokovno in stanovsko glasilo za obrtnike, ki naj bi prinašalo v uradniškem delu poročila o delovanju zavoda, objave glede prireditve itd., do čim naj bi bil ves drugi del lista odprt vsem obrtnikom za svobodno dopisovanje o svojih težnjah in izmenjavanju svojih mnenj. Kakor se bo držal uradniški del vedno le strokovnih in stanovskih interesov obrtnikov, tako naj bi se tudi vsi dopisniki držali tega načela, tudi kjer se pojavljajo nasprotstva iz enega ali drugega vzroka, naj bi bil list sredstvo za ublažitev nasprotstva na podlagi složnega sodelovanja. Upoštevajoč ta namen časopisa, naj bi dopisniki tudi takrat, kadar so v svojem besedilu ostri, držali se takih mej, da nikoli ne žalijo. Svoje izvajanje zaključijo s pozivom na navzoče zastopnike zadrug, da poročajo o mnenju svojih tovarišev. K besedi se oglašijo zaporedno vsi navzoči zastopniki zadrug, ki se v splošnem strinjajo v tem, da naj se ustanovi obrtni časopis, ki naj bi bil obvezen za vse člane, ali pa naj bi posamezne zadruge prevzele naročanje lista za svoje člane. V splošnem pa za sedaj ne morejo podati obvezne izjave in priporočajo, da naj se skliče seja čez nekaj časa, ko se bodo med tem druge zadruge lahko izjavile o ustanovitvi časopisa in na kak način bi bile pripravljene prispevati k vzdrževanju. K tej seji vabilo se bode tudi zastopnike zvez obrtnih zadrug z ozirom na izjave udeležencev zadrug, da pooblaščaj v ta namen svoje načelnike. Oglašijo se k besedi g. dr. Windischer, ki kratko resumira rezultat debate, ki je ta, da se želi vsestransko ustanovitev obrtnega časopisa. Glede oblike časopisa se priporoča, da naj bi obstojal iz uradnega dela, odmerjenega Obrtno-pospeševalnemu zavodu in splošnega dela za obrtnike. Priporo-

ča, da naj bi zavod vodil tudi korespondenčno rubriko, kjer bi odgovarjal na postavljena vprašanja, ki bodo gotovo splošno zanimala obrtniške kroge. Priporoča, da se vabijo tudi zastopniki obrtnih zvez in da se poizve od zadrugnega instruktora, ali bi bilo mogoče, da zadruge naročajo za svoje člane obrtni list. Razvije se še pogovor o imenu lista, obliki, številu izdaj itd., končno določanje o tem pa se preloži na prihodnji sestanek, da bodo mogle zadruge, ki še niso zastopane, staviti svoje predloge. Konečno oglašijo se k besedi še načelnik zadruge za blejsko okolico in Bohinj, ki porabi to priliko, da izreka kuratoriju zahvalo za knjigovodski tečaj na Bledu, ki ga je omogočil Zavod za pospeševanje obrti. Predsednik kuratorija g. Iv. Kregar pripomni, da izvaja kuratorij s sodelovanjem pri tečaju le del svojega programa in naloge. Zagotavlja, da se bo ustreglo vsem željam izrečenim pri današnjem posvetovanju, tako da se bo lahko pri prihodnjem sestanku končno odločilo o ustanovitvi lista. Zahvali se vsem navzočim in zaključijo sejo ob pol peti uri popoldne.

Ševčikov kvarlet.

V spremstvu Smetanovih, Hozastovih, Brahmsovih ter Bachovih melodij — je bilo lepe umetnosti izredno dosti v Ljubljani — prišel sem v dvorano »Mestnega doma«, kjer se je še poleg smrad iz veselice prejšnjega dne kot primeren milje za komorni večer. Na podiju štirje bori stoli, pred njimi ravno taki puliti — nič poezije v aranžmaju — prinesli so jo šele 4 umetniki na oder. Pa to vam je bila razkošna poezija. Njih piano je bil kot da se ti bližajo rahli koraki čista, bela devica v bajnem gradu o polnoči in te obdari iz srca, polnega najsvetejših ljubavi. Njih forte je bil tako energičen, imperativen, da si nehoti misliti na železno voljo te četvorice, ki jih je pripeljala do lepega cilja. In koliko krasnega temperamenta v prednajanju. — Začeli so z mojstrom Dvořakom, končali z Glazunovem v sredi pa dali prostora Beethovenu ki je v borbi proti prvima dvema skoro podlegel. Ob bogati harmoniki in polifoniji Dvořaka in Glazunova zdel se je Beethoven, ta proslavljeni nemški glasbeni veleum kar prazen, dolgočasen. Če je Dvořak čudovito radodaren v melodiki, genijalen v strukturi kaj tako na lahko prelivaje harmonične barve, je Glazunov potenciran Dvořak. Težko bi se odločil za ta ali oni stavek, kajti vsebinske difference se menjavajo. Manj melodične več harmonične raznolikosti, ostrejša ritmika in narobe. Najbogatejši v harmoniji, pa najdrzejši je seveda moderni Glazunov. Najslajši v melodiji je več ali manj nacionalni Dvořak, najsolidnejši v sestavi otec Beethoven. Lento assai slednjega adagio Dvořakov in scherzo Glazunova so bile prelestno blesteče točke večera. Pizzicato je zvenel kot harfa in staccato prve violine je bil naravnost popoln, neobičajno sočen je bil ton violine v violončelu, vredno sta se jima družili violini. Poanta, vesela poanta je bila v tem obilem obisku, kljub temu, da so igrala vsa tri gledišča in slovenskih vsako noviteto. To je menda prvi zasedeni komorni večer pri nas in zato vesel pojav, zbujajoč up na boljše bodočnost, tembolj vesel, ker je bilovidele mnogo ljudi izven proslule »inteligence«, četudi ni bilo vse Slovenec, kaj je bilo v dvorani. Prisostvoval je g. dr. predsednik baron Schwarz. A. S.

Koroške novice.

k Poroka. V soboto dne 11. novembra se je poročil v celovski stolni cerkvi gospod Ladko Bavdek, uradnik celovške podružnice Ljubljanske kreditne banke z gđc. Karlo Küttner. Mnogo sreče!

k Duhovniška vest. Dne 13. t. m. je bil inštaliran na župnijo Djekše, č. g. Ant. Benetek, štajerski rojak iz Griz pri Celju Iskreno častitamo!

k Ženski shod. Slov. kršč. soc. zveza za Koroško priredi dne 19. novembra v dvorani hotela Trabesinger popoldne ob treh prvi veliki ženski shod z zanimivim sporedom.

k Slovenski organisti na Koroškem so si ustanovili svoje društvo.

k Vseučiliški profesor. Dr. Primo Lessiak, germanist na vseučilišču v Freiburgu v Švici je imenovan za rednega profesorja na nemško vseučilišče v Pragi. Dr. Lessiak je sin kostanjskega nadučitelja Lessiaka. Pisal je tudi mnogo o slovenskih krajevnih imenih na Koroškem, njegovo trditve je prerešetal in deloma pobil Lu. Pintar v Lj. Zv.

k Sodniki pri »Südmarku«. Iz Borovlj se nam piše: Ko je bil sodnik L. Ober osem dni v Borovljah, so ga izvolili v odbor borovljske podružnice društva »Südmark«. Ta sodnik bo sodil slovenske

strane nizka stanovanja menihov in kipi visoko v zrak mogočen zvonik, ki reprezentira uže zase veliko hišo. Nato stopiš v katedralo Marijinega vnebovzetja; cerkev je natlačeno polna vernikov, spredaj na ograjenih odrih pred velikim oltarjem stojijo pevci in menihi, začela se je slovesna služba božja z vedno se ponavljajočim refrenom: Gospodin, pomiluj. Pri vходу in na drugih krajih svetišča menihi prodajajo svečice vernikom in še v druge namene sprejemajo denar. Spomnil sem se ob teh prizorih na evangelijsko dogodbo: Jezus očisti tempelj.

Par dragocenih zlatih in srebrnih grobov je ob stenah starih ruskih menihov, katere ljudje pobožno poljublja in se križajo pred njimi. Mene katoliškega duhovnika niso prav nič ovirali; nobeden se ni niti zmenil zame.

Tako resni so možiki in ženske v cerkvi, tako odkrita pobožnost se jim kaže iz oči, da mora nas ganiti, ki se ob visoki naši kulturi ne vedemo tako dostojno kot verniki v kijevski lavri. Vse se vrši mirno, tiho, zunaj cerkve in notri, kot da so sami aristokrati.

Naprej od katedrale imajo menihi

prodajalne devocijone. Pa ne samo te, nego prodajajo tudi liturgične potreščine za službo božjo, semintja kaj tako lepo izvršene, da bi si želel kaj takega doma imeti.

Koj na levo doli vedejo dolge lesene pokrite stopnice vedno globlje in globlje, dokler ne nehajo na malem dvorišču. Iz tega dvorišča je vhod skozi cerkev v jame, katakombe sv. Antona. Obiskovalec si kupi pri menihu svečico za 20 kopejk in hoče iti sam v katakombe. Koj je drug prijazen menih z njim in ga varno vodi po zamotanih podzemskih hodnikih. Hodniki so ozki in nizki, da komaj človek skozi pride; zrak je zatohel. Tu in tam sedi zamišljen menih in straži, da se ne zgodi kakšna nečast. Mala oljnata lučica gori zraven njega pred podobo Kristusa, Bogorodice ali svetnika. V teh podzemskih hodnikih, oziroma malih v pesek in ilo izkopanih duplinah so živeli menihi, puščavniki, asceti. Moj spremljevalec menih mi je povedal, kateri menih je v tej, kateri v drugi krsti pokopan. Pokopan ni pravi izraz. Ob hodniku je duplina, v njej krsta, v kateri ležijo rdečo svilo zavite kosti menihov; po-

krov je prislone. Mene je najbolj zanimalo, ko pridemo do krste, pri kateri se ustavi spremljevalec, rekoč: možiči prepodobnava Nestorja. Slavni ruski kronist je tu pokopan. V enem malo razširjenem, vendar docela nežadostnem rovu prišli so puščavniki k skupnemu obedu. Nekaj je bilo takih, ki so se hoteli še hujše pokoriti, dali so se zazidati in dobivali so hrane skozi malo odprtino. Eden se je baje dal do sredi prs v zemljo zakopati, tako je živel dolgo let, mnogo sto let zdaj po smrti še tako stoji. Videl sem res iz zemlje moleti podobnega gornjemu delu človeka; dotaknil se nisem v svilo ovitega trupla, niti mogel kaj preiskati. Mogoče da v suhem pesku mrtveci mumificirajo.

Podzemsko življenje starih puščavnikov je moralo biti nekaj hudega, tako da je obiskovalec hvaležen, ko mu prijazni menih pove, da je glavne stvari pokazal, da pa lahko še natančneje razlaga, če želi. Iz srca mu reče: Nēt. Dosti je, in gre venka na sonce in zrak.

(Dalje prihodnjič.)

Rožane! Drugi sodnik, g. Grimschitz, je zaupnik nemškega koroškega Volksratha.

k Iz Grafenauerjevega volilnega okraja. V Piberku je sodnik Czerny pre-povedal zastopniku dr. Gosaku informirati se med obravnavo pri stranki, g. velepos-estniku Krautu iz Bistrice pri Smihelu, v slovenskem jeziku ter dal zastopniku ukor. Gosp. Kraut se je radi tega pritožil pri ko-roškem sodnijskem predsedstvu. G. pod-predsednik Potiorek je zagotovil, da bo za-vedo preiskal in rešil pritožbo pismenim potom. Sistem Hochenburger!

k Osebnost. Stavbni svetnik gosp. J. Ehrlich je prestavljen iz Špitale v Ce-lovec.

k Borovlje so dobile popolno poskuš-ovalnico pušk, edino in prvo v celi Avstriji.

k Profesorski izpit iz francoščine je napravil v Gradcu dr. Janko Kotnik.

Italijansko-turška vojska.

V Egejskem Morju.

„Jenni Gazette“ beleži govorico, da je laško brodovje že pričelo bombardirati mesto Mytilene na otoku Lesbos. „Avanti“ objavlja iz Benetk brzojavko, ki poroča, da je glede na akcijo laškega brodovja v Egejskem Morju sledeče ukazano: Abruški vojvoda se nahaja z dvema bojnim ladjama in štiri-rimi torpedovkami med otokoma Cerigo in Kreta, admiral Aubry pa z desetimi bojnimi ladjami in tremi podmorskimi čolni na vi-šini Lemnosa. Tretja divizija je odplula iz Benetk proti Lemnosu. Lahni namerajo iz-krčiti svoje vojake iz Padove, Benetk in Milana na otokih Mytilene, Chios in Rodos. „Frankfurter Zeitung“ se poroča iz Soluna: Vojni minister je ukazal, da naj se skrbi za to, da bodo mine pravilno funkcionirale. Solunski poveljnik je dobil povelje, da mora v slučaju napada energično nastopiti. Štiri težke baterije so dovedli v Karaburnu. Dve turški križarici sta pripluli v Solun. Trgov-ske ladje bo vodil remorkver skozi odprto morje iz solunskega pristanišča. Turško časo-pisje piše zelo obširno o nameravani laški akciji v Egejskem Morju in sodi, da nima Turčija ničesar izgubiti, če Lahni zasedejo v Arhipelu otoke, marveč Turkom le koristi nadaljevanje vojske. Turški ministrski svet, ki je zboroval 12. t. m., je sklenil obvestiti vevlasti, da če Lahni napadejo turške otoke ali pa turško pomorsko obrežje, Turčija ta-koj izžene vse Lahe iz Turčije.

Boji pred Tripolisem.

Čez Rim se 12. t. m. poroča iz Tri-polisa, da so zapustili atašeji 11. t. m. zvečer Tripolis. Ob sprejemu povodom rojstnega dne laškega kralja je govo-ril v imenu svojih tovarišev angleški ataše, ki je rekel, da mu sicer nevtral-nost prepoveduje želiti zmago Lahom, a da laško želi tak mir, ki bo časten za laško orožje. „Agenzia Stefani“ po-roča, da je 12. t. m. rano zjutraj ba-taljon turških rednih vojakov ojačen z artiljerijo napadel južno laško fronto in bumelijanski vodnjak. Napadalcu so bili prisiljeni ustaviti se 600 m pred laškimi pozicijami. Sovražnik je pustil na bojišču 5 mrličev in je vzel seboj veliko ranjencev. Lahni so imeli 2 ra-njenca. Popoldne ob 2. so Lahni zopet odbili sovražnikov napad. „Avanti“ poroča, da laški vojaki v Tripolisu radi deževja in vlažnega mraza po-noči veliko trpe. Drže se pa kljub te-mu dobro in se bolj boje kolere kakor sovražnika. Iz Nizze se pa poroča, da dohaja v Nizzo vedno več laških vo-jaskih beguncev. In beže večinoma v Južno Ameriko iz strahu pred vojsko. Na Tirolsko je pa pobegnilo od 6. no-vembra 200 laških dezertarjev. „Perse-veranza“ poroča, da je laška vlada na-ročila postopati z večjo strogostjo na-proti žurnalistom v Tripolisu. Iz Cari-grada je odpotovalo 12. t. m. zopet več turških časnikov v Tripolitanijo, med njimi tudi v Nemčiji izurjen zrako-plovec. Turčija namerava odposlati na vojno pozorišče croplane. Sarajevski mohamedanci so nabrali 30.000 kron za tripoliške begunce.

Dnevne novice.

+ Zmaga S. L. S. Na Koroški Beli bo odslej župan pristaš S. L. S. Pri ob-činskih volitvah na Koroški Beli je zmagala S. L. S.! Izvoljenih je 11 pri-stašev S. L. S., šest soc. demokratov in en liberalcev. — Pri volitvi v cestni okraj postonjski je zmagala S. L. S.! Izvoljenih je pet pristašev S. L. S. in en liberalcev. Zrebo je izločil enega naših.

+ V Metliki je bil v nedeljo sijajen shod „Kmečke zveze.“ Dasi je bil shod raz-glašen šele v četrtek, se je zbralo okrog 250 mož iz mesta in okolice. Shod je vo-dil gosp. Koren, o političnem položaju pa poročal državni poslanec Jarc. V živo je tadel zlasti, ko je razkrinkal sredstva, katerih se poslužujejo belokranjski liberalci pri ob-činskih volitvah. Zlasti igrata žalostno vlogo oba okrožna zdravnika. Deželni odbor ima dokaze v rokah, kako dr. Malerič, ki si je

obrusil pete pri zadnjih občinskih volitvah v Črnomlju, vrši svoj poklic kot zdravnik. Dr. Weibl pa po km tih farba volilce, da bo spejal železnico na drugi prog — čez Krvavčji vrh itd. Takim stavrem bo treba na primeren način napraviti konec. Može se po govoru državnega poslanca z navduše-njem njemu in S. L. S. izrekli zaupnico. Shod je dokazal, da gre tudi v Metliki naša misel krepko naprej. Upajmo, da bo sledila pri občinskih volitvah Črnomlju tudi Met-lika! To bo najboljši odgovor na liberalni terorizem!

+ Knezoškof dr. Jeglič in škof dr. Karlin pri prestolonasledniku. V nede-ljo 12. t. m. je bil Prevz. G. knezoškof A. B. Jeglič, dne 13. t. m. pa tržaško ko-perski škof dr. Andr. Karlin v avdienci pri prestolonasledniku.

+ Nič čudna reč ni, da „Slovenski Narod“ z govorom dr. Šušteršiča v dr-žavnem zboru ni zadovoljen. To je tako naravno, da je pravzaprav čisto odveč „Narodovo“ pisarenje zabeleževati, neglede na to, da nima „Naro-dovo“ mnenje prav nobenega pomena. Le silno zabavno je, da se je „Narod“ v svoji piškavi polemiki tako grozo-vito blamiral, ker namreč dr. Šušteršiču podtika, da ni o tem govoril, o čemer je pa dejansko res govoril! „Narod“ namreč pravi, da se dr. Šušteršič ni upal Nemcev niti dotakniti do-čim je ravno dr. Šušteršič nemško na-cionalno zvezo tako ostro prijel kakor je v celi budgetni debati sploh ni noben nemški govornik! Ker smo govor dr. Šušteršiča itak že objavili in se z njegovimi izvajanj, ki so na-perjena zoper nemško-nacionalno zve-zo, v današnjem listu posebič bavimo, nam ni treba o tem še več govoriti. Tudi to nas nič ni presenetilo, da „Narod“ našega načelnika sumniči, da se je v svojem govoru vladil „ponujal.“ Liberalci morajo pač imeti veliko spret-nost v ponujanju, sicer ne bi vedno na to reč nazaj prišli. Mi jim to radi prepuščamo; vsak pošten človek, ki je dr. Šušteršičev govor bral in pozna parlamentarno delovanje naše stranke, ve, da naša stranka nastopa vselej z odprtim vizirjem. Lažnjivost in hi-navščina je le lastnost liberalne poli-tike, za kar je najsijajnejši dokaz uta-jeni podpis Iv. Hribarja na slovensko nemški pogodbi. O odkritosti in pošte-nosti naj torej liberalni politiki le mol-čijo. Kaj je o „Narodovi“ kritiki dr. Šušteršičevega govora misliti, o tem je sodba čisto lahka, če pomislimo, da se z „Narodom“ vred v našega načelnika zaletavajo vsi — nemški listi. Zato je o tej stvari čisto odveč še kakšno be-sedo izgubljati.

+ Umrl je v Otačcu bivši poslanec hrvaške stranke prava Jerko Pav-lič. Zastopal je v hrvaškem saboru Liko. Pokoj mu!

+ Prezentiran je za župnijo Dobr-niče č. g. Tomaž Rožnik, župnik v Sel-cah; za župnijo Hinje pa č. g. Ivan Pelc, ekspozit na Zdihovem.

— Iz Motnika. Državni poslanec dr. Korošec je imel dne 5. novembra zjutraj v Motniku krasen političen shod v nabito polnih prostorih cerkve-ne hiše. Shoda so se udeležili tudi Sta-jerci, ki spadajo v župnijo St. Gotard. Poslanec je naslikal položaj v državni zbornici in zlasti pokazal s praktičnimi zgledi velik ugled Hrvatsko-slovenskega kluba v parlamentu. Volilci so mu potožili velike krivice, prizadete jim od vranskih liberalcev, ki se še vedno na vse načine skušajo maščevati, ker so tako sramotno pogoreli pri državno-zborskih volitvah. Poslanec je obljubil primerne korake proti strastnim mo-gočnejšem. — Dne 5. novembra je tudi priredil dekliški odsek našega izobra-ževalnega društva šaloigro »Pri gospo-di« s petjem in deklamacijo.

— Poslanec Mandić je vložil inter-pelacijo na ministra za notranje pose, ali bi ne hotel na Dunaju napraviti na državne stroške sanatorij za siromake, ki trpe na revmatizmu enakih bo-leznih.

— Dr. Lorković obsojen. Saborski poslanec hrv. - srbske koalicije dr. Lor-ković je svoj čas v verifikacijskem od-seku vložil protest proti volitvi dr. Neumana v Osjeku. V razpravi je dr. Lorković priznal, da je protest po brzo-javnem nalogu Neumanovega proti-kandidata Bogdana Penjič sam vložil in Penjiča tudi sam podpisal. V sled tega je državni pravdnik proti njemu vložil tožbo radi potvarjanja listin in 11. t. m. je bil pred zagrebškim sodi-ščem obsojen na 3 mesece ječe. Med razpravo so bile demonstracije pred sodno dvorano. Dr. Lorković je vložil ničnostno pritožbo.

— Strelj skozi okno. Minulo sredo je v Depali vasi streljal nek neznanec skozi okno na Valentina Colnarja, ko je ta ravno večerjal. Kroglja mu je fr-

čala mimo senca in k sreči ni zadela. Ko je Colnar hotel za zločincem, je ta že pobegnil. Tekel je baje proti Domža-lam.

— Obstrucljski govor v občinski seji mošenjskega odbora je trajal dobri dve uri. Imel ga je najstarejši odbornik Stroj iz Dvorske vasi. Govoril je zoper naklado na špirtovno žganje, in to dovolj glasno, da se je sam slisal, ne pa toliko, da bi bil potr-pežljivi odbor kaj zmotil. Vmes se je spre-jelo več važnih predlogov; celo naklada se je vmes odpravila; pa je prezel to; zato je še dalje govoril zoper njo do konca seje. — V tej seji je odbor na predlog Ambro-žičev soglasno naročil gospodu županu, naj urgira postopanje za ločitev občine.

— Družba sv. Cirila in Metoda za Istro je dobila od neznanega dobrotni-ka 5000 K. Kedaj bo »Slovenska Straža« dobila kak tak dar?

— Umrl je v Dolenjih Lošnjah pri Kočevju posestnik in trgovec Franc Jaklič.

— Stavka tržaških voznikov. Vsled mezdnihi diferenc so stopili včeraj zju-traj vozniki tržaških transportnih in spedi-cijskih tvrdk v stavko.

— Nov hrvaški vladni list je izšel v Zagrebu pod naslovom »Političke Novosti«; služiti ima vladni ob volitvah.

— Organizacija starčevičanske aka-demične mladine v Zagrebu je izbrala za zimski semester 1911—1912 sledeči od-bor: predsednik, Nikola Zadro filozof; pod-predsednik, Tuna Brajković, pravnik; tajnik, Zlatko Prebeg, pravnik; blagajnik, Viktor Ramov, pravnik; odbornika: Mile N. Budak, pravnik in Orga Hečinović, filozof. Revi-zorja sta: Bariša Smoljan in Ante Jurjevič, oba pravnika.

— Nesreča s flobert puško. V so-boto zvečer je nekdo v Zagrebu za zabavo streljal iz flobert puške. En strel je zadel hčerko nekega posestnika v glavo in jo težko ranil.

— Tripolis na peronu jeseniškega kolodvora. V torek pred odhodom več-ernega osebnega vlaka se je dogodil za-nimiv prizor. Živahen razgovor se je nam-reč vršil med nekaterimi korajžnimi Go-renjci in nekaterimi Lahni. Ti so se namreč bahali s svojimi zmagami v Tripolisu. Ko-renjaški Gorenjci pa so, sklicevaje se na časniška poročila, uporekali, ter trdili, da jih Lahni od Turkov večkrat dobe po hrbtu. Konec prepira je bil, da so se malce spo-prijeli — in bili Lahni — zopet premagani. Druga hudega se ni zgodilo.

— Nesreča na avstrijski torpedovki. Iz Pulja se nam piše: V ponedeljek zjutraj se je zgodila na torpedovki „Anaconda“ velika nesreča, katera je zahtevala dvoj-a mladih človeških življenj. Na torpedovki je razgnalo eno parno cev. Dva mornarja kurjača sta bila pri tem na mestu ubita, en podčastnik pa na glavi in rokah precej težko poškodovan. Oba ubita kakor tudi ranjeni podčastnik so Ogr. Podčastnika so pre-peljali v mornarično bolnišnico, trupli pri tej grozni nesreči ubitih mornarjev pa v mrtvašnico imenovane bolnišnice. Torpe-dovka „Anaconda“ je velikega tipa, ima 200 ton in 3000 konjskih sil in se nahaja sedaj v eskadri.

— Svojo ženo napadel z nožem in sebi prerezal vrat. Amerikanski listi po-ročajo: Ivan Kalcic iz Smihela na Dolenj-skem je dne 24. oktobra v E. Heleni, Mont., napadel svojo ženo s kuhinjskim nožem in jej prizadejal 6 sunkov, potem pa je pre-rezal sebi vrat. Oba so odpeljali v bolniš-nico. Žena bo morda ozdravela, mož pa bode na prizadejani si rani umrl.

— Slovenca povozil v Ameriki vlak. V Forest City, Pa., se je dne 23. oktobra težko ponesrečil rojak Ivan Gerdin, star 34 let, neozžen ter rojen v župniji St. Lorenc ob Temenici na Dolenjskem. Povo-zila ga je namreč železnica ter strašno raz-mesarila.

— Nepravi posestnik. Letošnjo spo-mlad je poslal neki Anton Strupi, ki se je izdajal za posestnika v Cerkljah, lesni trgovini v Primskovem za 173 K lipovega in orehovega lesa. Obenem si je izprosil 50 K predujema, ki ga je tudi dobil. Od tega časa pa ni bilo o njem nič več slišati. Sedaj se je pa dognalo, da je ta Strupi nek delavec, ki dela se-daj nekje na Gorenjskem.

— Stariši pazite na otroke! Koncem pretečenega tedna dne 9. t. m. se je se-žgal na Gorenjih Gribljah pri Gradcu otrok posestnika Janeza Brinca z ime-nom Matija Brinc. Deček je bil star ko-maj tri in pol leta. Dne 9. t. m. je paslo na bližnjem pašniku domače dekle, se-stra ponesrečenega otroka, Marija Brinc, živino. Pred odhodom na pašnik je Marija Brinc prosila mater, naj ji da par žveplenk, da si bode na pašni-ku, ker ji je bilo hladno, zakurila. Mati ji je dala res par žveplenk, nakar je dekle živino na pašo odgnalo. Na paš-niku je Marija Brinc zakurila. Nato je prilezel za njo njen bratec, ponesrečen Matija Brinc. Ta se je vsedel preveč blizu ognja in sicer tako, da je švigal plamen ob njem. Enajstletna pastarica Marija Brinc je šla nato vračat živino,

na otroku pa je začela goreti obleka. Bolečin in smrti ga je hotela rešiti ne-ka Marija Muc, ki se je nahajala takrat v bližini, pa je bilo prepozno; obleka na otroku je že preveč gorela. Otrok se je po glavi in životu tako opek, da je bil od opeklin skoraj ves ranjen ter je v teku dveh ur umrl. — Stariši pazite na otroke!

— Zgradbe naših vojnih ladij. Naš prvi dreadnought »Viribus unitis« hi-tro izpopolnjujejo. Sodijo, da bo ladja sposobna za službo sredi septembra 1912. Naš drugi dreadnought, bojna ladja IV., bo izpuščena v morje spomla-di 1912. Dreadnought V. prično v krat-kem graditi. A ne dela se zgolj v »Sta-bilimento tecnico«, marveč zelo živah-no tudi v oglejski ladjedelnici. Križa-rico »G« izpuste v morje prvo polovico leta 1912. Križarica »G« pripada tipu rapidne križarice »Admiral Spaun«. Z Reke se poroča, da prično v Danubije-vi ladjedelnici graditi naš četrti dread-nought (bojna ladja VI.) najkasneje v prvi polovici leta 1912. Križarico »H« bodo izpustili na Reki v morje v drugi polovici leta 1912. V filiali Danubij-ske ladjedelnice v Kraljevi se zgrade torpedovke I. do VI. Torpedovke I. do III. so že pričeli graditi, torpedovke IV. do VI. prično graditi v najkrajšem času.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS.

Ali je ljubezen proč? »Slovenski Narod« je izrekel v soboto v svojem »Dijaškem Vestniku« kruto sodbo o duševnih produktih ljudi, ki so zbrani okoli »Jutra«. »Narod« piše da »ljub-ljansko« »Jutro« porablja nedostojni ljudje — pa naj bodo že »Jutrovi« ured-niki ali ne — kot kloaka za svoje duševne odpadke. »S tem ljudmi je treba govoriti vedno mit die Hand, ali pravzaprav s pestmi, kajti za besede so že neob-čutni.« O »Jutrovcih« pisateljih pam-fletov, pravi »Narod«, »da so ljudje ciganskih političnih nazo-rov«, končno želi, naj se »spravi pod kap gnoj, ki ne spada med spodobne ljudi«. Tako liberalci časih sami sebe spoznavajo in ni jih sram drug drugega. »Kloaka« in »gnoj« — to je sodba o li-stu, ki je prvi priporočal in proglasal Adolfa Ribnikarja, katerega je volilo c. kr. slovensko liberalno urad-ništvo!

Grozen Štefeto greh. V pomanjka-nju gradiva se liberalno časopisje na-vadno zaganja v Štefeta. Tudi je pri liberalnem časopisju vsekakor suša, ker se na vsaki strani krega s Štefe-tom. Ne samo, da je Štefe celo »kriv uboja na Skaručni«, krivda njegova je še večja. »Pobil je župana Hribarja« in razkrinkal s svojimi poročili v avstrij-skem časopisju liberalizem slovenskih liberalcev, da se njihove družbe vsak-do sramuje. Radi tega se včeraj »Jutro« prav resno jezi, mi pa smo pri tem po-stali tako dobre volje, da smo odgovor dali pod rubriko »Za smeh in kratek čas«. »Jutro« vpije, da je bil Štefe ljub-ljanski informator korespondence Her-zog. Tega se Štefetu ni treba prav nič sramovati, temmanj, ker so njegova poročila vedno tiskali najuglednejši li-sti, ne samo nemški. Če so se ta poročila o liberalcih slabo glasila, so krivi li-beralci, glavno je, da so bila resnična. Nobeno Štefetovo poročilo ni bilo de-mentirano. Slovenski liberalci pa so bili, ki so hoteli o naši stranki in naših moreh po isti korespondenci polagati v javnost kukavična jajca, pa so bili vsakokrat blamirani. Še sedaj pokajo jeze. Pa naj nam to ne bo za smeh in kratek čas? Kar se pa tiče tistega poro-čila o cesarjevem rojstnem dnevu, ga pa v Ljubljani takrat nenavzočni Šte-fe ni mogel telefonirati, vsekakor pa je bilo dotično poročilo le resnično, ker je trdilo, da so slovenski liberalci klicali »Živela Srbija« — imena njihova so znana in jih ni mogoče prikriti. Nikar se torej gg. liberalci ne razburjajte radi tega, kar sami odobrujete in kar ste posebno glasno večkrat izražali — o tem še nismo poročali — na svojem izletu v Srbijo. Štefe bo pa poročal da-lje kadar, komur in kolikor se bo nje-mu ljubilo! Zadnji čas n. pr. ni poročal nikamor o škandaloznosti liberalnega gospodarstva, ki ga razkriva obravnava »Agro Mercuria«, pa bo z ozirom na napad, zamujeno še popravil. Kar pa brizgajo »kloake« za to se nihče ne zmeni. Med »kloake« noben pameten človek ne gre. Izvestnemu »Jutrovcu« pa bi priporočali, naj bi namestu o Šte-fetu raje pisal o Mariji Sladičevi in usodi njene hranilnične knjižice. Mor-da, če ne bo miru, mi to stvar povemo. Kako je že nekdo nazval urednika »Grazer Tagblatta«? Na to je »Jutro« radovedno. Morda dobi odgovor. To bi bilo zopet nekaj za smeh in kratek čas.

Knjivite le vžalecice: „O horist obmeim Slovenem“

: Naročajte „Slovenca“:

Ljudski oder.

»Dimež«, strah kranjske dežele, narodna igra s petjem v šestih slikah. Spisal A. C. Danilo.

V naši publiko tiči še veliko zanimanja za rokovnjaške čase in romantične razbojnice, ki so se potikali po naši deželi in strahovali naše ljudstvo. To zanimanje ne poteka sicer iz umetniških instinktov, ampak da eksistira, to nam priča dejstvo, da delajo nekateri knjigotroci z romani te vrste, velike kupčije. To zanimanje je tudi zadnje nedeljo gledališko dvorano Ljudskega odra do zadnjega kota napolnilo. Prepričani smo, da pisatelj te igre sam gotovo ne pričakuje, da bi njegovo igro merili s strogo umetniškega ali pa literarnega stališča. Nabrall je par epizod iz življenja gorenjskega razbojnika in jih postavil na oder; to kar smo videli zadnje nedeljo na Ljudskem odru, je par slik iz Dimežve biografije, nikakor pa ne ustreza delo zahtevam, katere stavi dramatična umetnost. Igru manjka zaokrožene celote, posamezne slike nimajo med seboj nobene zveze, manjka tudi stopnjevanega dejanja, tudi dialog je silno priprost in vsakdanji. Dimež je pač Dimež; iz razbojnika ustvari dramatičnega junaka je pač težka reč. Ampak če bi pisatelj posegel nekoliko globlje v Dimežovo dušo, bi vendar našel par misli, idej, motivov. Saj je tudi Schiller pisal »Razbojnika«, Jurčič »Rokovnjače« in ne moremo reči, da se jima stvar ni posrečila. Danilov »Dimež« je pa preplitev, prepovršen in brez misli.

Izvajanje igre je pa bilo precej dobro; seveda je veliko pripisovati okolišini, da so te uloge jako priproste in da ni treba zanje posebno velike umetnosti. Samo petje je bilo nekoliko preveč rokovnjaško. Če bo pa »Dimež« uplival na naše občinstvo v vzgojno-umetniškem smislu Ljudskega odra, je pa jako dvomljivo.

Štajerske novice.

† **Janez Gert.** V Framu pri Mariboru je v nedeljo 12. t. m. ob pol 9 uri zvečer umrl g. Janez Gert, starosta slovenskih županov v mariborskem okraju. Rajni je bil star 80 let. Bil je zaveden in odločen narodnjak ter veren mož. Vselej in povsod je Gert zastopal odločno narodno stališče. Še letos ob priliki volitev v okrajni zastop, je vrli mož, dasiravno zelo bolehav prišel, podpiran od svojih prijateljev volit in je s tem pokazal, v lepi luči marsikateremu mlademu možu kako se mora ob času volitev nastopati. Vrliga narodnega veterana so pokopali danes torek dne 14. nov. popoldne. Blagi starček, počivaj mirno v zemljici slovenski!

† **Naši shodi.** V nedeljo je imela naša organizacija sledeče večje prireditve: V Dramljah politični shod, govorila poslanca dr. Korošec in Pišek; v Šmartinu pri Vurbergu, ustanovitev Dekliške zveze, govoril dr. Hohnjec; v Lepi njivi pri Mozirju politično gospodarski shod, govorila poslanec dr. Verstovšek in Žebot.

† **Požar v Mariboru.** V nedeljo 12. t. m. zvečer je izbruhnil požar v kolarski delavnici mojstra Perglerja v Milnski ulici. Blizo polnoči so ognjegasci ogenj pogasili. Škode je do 4000 K.

† **Ženin, ki ni hotel dati nevesti roke in se nato ustrelil.** Iz Ptujja poročajo: Pretečeno nedeljo je prišel v slovensko župno cerkev k poroki neki Ribič Franc. Ko bi moral dati nevesti roko, ni hotel. Ker sta se oba smejala, in je bilo videti, kakor da sta zmenjena in se hočeta iz vsega norčevati, ju je pustil gospod župnik neporočena. Dne 9. t. m. pa so že prinesli nemški listi iz Gradca vest, da se je isti v V. okraju v Gradcu ustrelil. Prej pa je še zapravil 600 K, ki mu jih je dala mati — menda za doto. Cel dogodek jasno kaže, kam pripelje človeka rdeča internacionala.

REVOLUCIJA NA KITAJSKEM.

Mesto Čeu je prestopilo k vstašem. Iz Pekina se poroča, da je kitajski dvor pobegnil in da nihče ne zna, kje da se nahaja. Juanšikaj je došel z 2000 možmi v Pekin. Rusko zunanje ministrstvo poroča, da vlada v Pekinu zadnja dva dni strašna panika in da beži prebivalstvo iz mesta.

NEVOLJNI PORTUGALSKI MONARHISTI.

Iz Londona se poroča, da je monarhistična revolucija na Portugalskem prenehala, ker je rojalistom zmanjkalo denarja. Monarhistični so zelo vznevoljeni na kralja Manuela, ker nihče ne zna, kaj da je storil z ogromnimi vsotami, ki so mu jih dali na razpolago osobito brazilski monarhisti. Rojalisti so zelo nevoljni na Manuela.

RUSKI ULTIMAT PERZIJI.

Ruska vlada je vložila v Teheranu ultimatus, ker sta bila po perzijskih orožnikih vžaljena dva uradnika ruskega glavnega

konzulata v Teheranu. Regent in perzijsko ministrstvo je vsled ruskega ultimatusa odstopilo. Glede na ruski ultimatus odpošljejo Angleži vojake v Ahvaz.

ANGLEŠKI KRALJ IN KRALJICA V INDIJI.

Angleški kralj in kraljica sta odstopovala 11. t. m. v Portsmouth, kjer se vkrcata na ladjo, ki ju prepelje v Indijo.

BALFOURJEV NASLEDNIK.

Mr. Bonar Law, ki je po Balfourjevem odstopu prevzel vodstvo angleških torijev, je rojen Amerikanec, rojen 1858. leta v New Brunswicku, bivši tvorničar. Bonar Law je prišel na površje, ker je posredoval vedno med Balfourjevimi in Chamberlainovimi pristaši. Balfourju je bil vedno zvest pristaš.

Ljubljanske novice.

Ij **Danes ob pol 8. uri zvečer** v »Ljudskem Domu« javno predavanje g. prof. K. Demastia o »Albaniji in Albancih«.

Ij **Ljubljanske občinske volitve** bodo pred upravnim sodiščem 22. t. m.

Ij **Na oklicih so:** Vincenc Vabič, trgovec v Žalcu, z gđc. Angelo Hafner, kontoristinja; Karel Jurman, optik, z gđc. Emilijo Papež, hčerko dr. Papeža; Jakob Kozjek, asistent agrarne operacije, z gđc. Josipino Krapš, učiteljico; Karel Šturm, dež. stavbni komisar, z gđc. Leopoldino Škerlj; Anton Krošel, knjigovodja, z gđc. Hedvigo Drinovec.

Ij **Prva ljubljanska higijenična mlekarna.** Danes se je otvorila v Lingarjevi ulici št. 1 (palača meščanske imovine) »Prva ljubljanska higijenična mlekarna« v kateri se bode dobivalo vsak čas zajamčeno pristno mleko in vsi mlečni izdelki. Glej oglas!

Ij **Umrli so v Ljubljani:** Martin Šterk, mestni jetnikar v pokouju in hišni posestnik, 81 let. — Frančiška Prevec, hči tovarniškega delavca, 3 leta. — Franc Kotar, delavec, 67 let. — Andrej Maček, poljski dninar, 64 let. — Janez Brolih, hlapec, 30 let.

Ij **Zastavo na zvoniku cerkve sv. Jakoba,** katero je nesel na vrh zvonika pogumni tesar g. Martin Sušnik, je v petek popoldne zopet odstranil. G. Skubice je res izredno pogumen in spreten plezalec!

Ij **Zaradi prepovedanega povratka** je bila v soboto na Dunajski cesti aretovana 20letna slaboglasna Marija Jekočeva iz kranjskega okraja. Policija jo je oddala sodišču.

Navihani vajenec. Janez Stare, 16 let stari mesarski vajenec pri Andreju Paternostu v Vevčah, je dobil od svojega mojstra nalog, da pripelje z vprego od vinskega trgovca po domače Mostarja iz Pečenika sod vina, za kar je fantu izročil 120 K. Zvečer okoli 6 ure se je fant vrnil z vprego domu, nakar je mojstrovi ženi pripovedoval, da je bil od treh neznanih moških napaden, kateri so mu denar vzeli. To zadevo je Paternoster naznanil orožnikom, kateri so po kratkem času dognali, da si je ta napad Stare v ta namen izmislil, da si je denar prilastil, kajti fant je potem kmalu izginil, popustivši svojo delavsko knjižico. Dognalo se je tudi da je Stare pri mojstru prekaljeno meso in klobase kradel, ker se je sam trikrat proti svojemu sovajencu izrazil, da je doma nekaj izmaknil. Fanta zasledujejo.

Razne stvari.

Kolera v Italiji. Od 22. do 28. oktobra je obbolelo v Italiji na kolero 170 oseb, umrlo jih je pa 77. Uradno se poroča, da so obbolele v provinci Neapelj za kolero 4 (umrli 2) osebe; Genova 3 (2), Palermo 10 (2), Catana 3 (2), Rim 6 (0), Avellino 1 (0), Bari 11 (2), Bergamo 2 (1), Cagliari 14 (3), Caltanissetta 61 (34), Catanzaro 1 (0), Foggia 7 (7), Forli 1 (0), Gvigeni 33 (19), Rovigo 4 (0), Salerno 1 (0), Sassari 2 (2), Sirakuza 11 (5), Benetke 2 (0). Od začetka epidemije od 1. junija do 28. oktobra je obbolelo v Italiji na kolero 15.459 oseb, med katerimi jih je umrlo 5757.

Napad z nožem na nadškofa. Z Peterburga se poroča, da je napadel med mašo v semeniški kapeli neki odslovljeni seminarist nolihuškega škofa Antona. Navzoči so pograbili napadalca, ki je z nožem zamogel vsled tega zgolj oplaziti nadškofovo roko.

Stavka cestnih pometačev v New Yorku. Krvavi boj. Nevarnost okuženja. V New Yorku stavkajo cestni pometači. Stavka je silno resna. Policija ne more uspešno braniti stavkolomcev. Bilo je že več bojov, v katerih je bilo usmrčenih več oseb. Po newyorških cestah leži nad 400.000 ton smeti, vsled česar se boje na lezijivih boleznih.

Dvakratni umor na Dunaju. Dne 13. t. m. sta bila ubita in uropana v sieverinskem kamnolomu dva delavca. Morilci so delavca slekli, ju popolnoma oropali in vrgli v jamo, ki so jo zasuli s kamni.

Končana stavka tekstilnega delavstva. Po tritedenski stavki se je v ponedeljek končala stavka 5500 tekstilnih delavcev v Kraljevem dvoru. Delavstvo je doseglo 5 do 10 odstotno zvišanje plače.

1700 km v zrakoplovu. Iz Rige poročajo: V Altsaukenu se je spustil v nedeljo na tla francoski zrakoplov »Piccardie« z zrakoplovcema Rumpelmayer in Biendime. Balon se je dvignil v nedeljo v Compigni ter plul proti Peterburgu v višini 1600 m. Vsled močnega viharja je plul zrakoplov z več kot 100 km brzine na uro. Opoldne je priplul nad Swinemünde ter nato plul v smeri proti Kurlandiji. Skupno je preplul 1700 km v 16½ urah ter tako dosegel svetovni rekord.

Zdravilni vrelci na posestvu Jana Kubelika pri Kolinu. Iz Prage poročajo, da so konstatirali, da so vrelci, ki jih je odkrila na posestvu Bychov pri Kolinu soproga milijonarja Tuikoeryja, zdravilni. Posestvo je last slavnega violinista Jana Kubelika, ki sedaj potuje iz Amerike nazaj v Evropo. Kubelik namerava novoodkrite vrelce, pet po številu, izrabit ter napraviti zdravilišče.

Za hrvatski jezik v Dalmaciji. Ker se po dalmatinskih mestih od hrvaške strani mnogo italijančari in s tem daje hrvaškimi krajem tuje obeležje, se je v Zadru ustanovilo društvo »Branioči materinske rieči«, ki si je stavilo nalogo, da iztrebi italijansko govorico med Hrvati.

Za premeščenje srbske pravoslavne bogoslovnice v Sarajevu se je izrekla skupščina tam. pravoslavne cerkvene občine. Semenišče, ki se sedaj nahaja v Reljevu, bi se namestilo pri sarajevski stari pravoslavni cerkvi.

10 milijonov dinarjev srbski akademiji v Beogradu je zapustil nedavno umrli Luka Tiljevič, po rojstvu Hercegovac.

Ženo mu je ukradel. Kmet Ivan Tomašič iz Mačkovca v novogradiškem okraju se je spoznal z delavcem Adamom Liscem, ki je delal v Novi Gradiski. Kmalu so postali prijatelji in Lisee je postal stalen gost pri Tomašičevih, kjer je rad dajal za pijačo. Dne 18. t. m. zvečer je Lisee pripeljal sabo tudi kmeta Josipovića; vsi skupaj so se dobro imeli, zlasti pa so skrbeli za to, da je imel Tomašič vedno polno čašo. S časom je postal popolnoma pijan ter je trdo zaspal. Nato so čakali; hitro so začeli nositi na Josipovičev voz vse stvari mlade Tomašičeve žene, — ki je seveda pridno pomagala, končno posade na voz še njo in njenega otroka — pa hajd v črno noč. Ko se je drugo jutro Tomašič prebudil in iz vseh okoliščin razbral, kaj se je zgodilo, je hitel v Novo Gradisko k policiji, kjer je vse povedal. Policija mu ni odrekla pomoči in zasekli so begunca še o pravem času na kolodvoru. Odslej bo Tomašič pač bolj previden pri sklepanju prijateljstva.

Telefonska in brzojavna poročila.

VELIKANSKI VIHAR PROTI VLADI.

Dunaj, 14. novembra. Začetkom današnje seje je predsednik dr. Sylvester obžaloval škandal, ki se je bil izvršil ob spopadu med Malikom in Hummrom. Dejal je, da je treba reforme poslovnika. Obrnil se je proti tistim, ki iz takih osamljenih dogodkov kujejo kapital proti ljudski zbornici sploh. Končno je pozval vse stranke na plodonosno delo. Poslanec Fresl: »To pojte praviti nemški nacionalni zvezil« — Poslanec Zahradnik: »Za kaj takega oni gospodje nimajo časa; oni morajo vpiti »Heil Hochenzoellern!«

Dunaj, 14. novembra. Danes je zbornica začela razpravljati o draginskih predlogih. Najprej sta govorila poročevalca Erb in Jerzabek, nato pa manjšinska poročevalca Renner ter Lazowski. Med splošno pozornostjo se je nato dvignil ministrski predsednik grof Stürgkh in izjavil, da stoji glede vprašanja uvoza mesa na istem stališču kakor vlada grofa Gautscha in ako bo zbornica nasprotno sklenila, vlada ne bo vstanu takega zborničnega sklepa izpolniti. Nato je nastal v zbornici velikanski vihar. Heilinger vpil je: »To je zločinec!« Schuhmeier: »Tega si ne bomo pustili dopasti!« Drugi so kričali: »Mi nismo rekruti!« »Fej Stürgkh!« — »Doli z vladol!« — »Vi snažite črevlje v Belvederu!« — »Vi hočete imeti brambno reformo?« — »Častni član ogrske zbornice!« itd. itd. — Ko se je nemir polegel, je govoril agrarec Damm. V imenu Hrvaško-slovenskega kluba bo v draginski debati govoril dr. Krek.

NOVI DAVKI.

Dunaj, 14. novembra. Finančni minister dr. Meyer je predložil nove davčne predloge in sicer: 1. izprememba določb glede davka na žganje, 2. izprememba določb glede davka na pivo, 3. nova ureditev od-

mere dohodkov iz državnih davščin na deželne fonde, 4. znižanje stalnih davkov, 5. pristojbine od brezplačnih prenosov promojen, 6. davek na peneča vina, 7. na avtomobile.

BRAF POLJEDELJSKI MINISTER.

Dunaj, 14. novembra. Profesor Braf bo že v prihodnjih dneh imenovan za poljedelskega ministra. Vest da hočejo Poljaki zase finančno ministrstvo, se dementira, gotovo pa je da zbornica s finančnim ministrom dr. Meyerjem splošno ni zadovoljna, ker vsako tudi najmanjšo zahtevo poslancev v korist njihovih volivcev konsekvntno odklanja.

»VATERLAND« PRENEHA.

Dunaj, 14. novembra. »Vaterland« preneha z novim letom izhajati.

AVTOMOBILSKA NESREČA.

Dunaj, 14. novembra. Včeraj je avtomobil, v katerem sta sedeli vojvodina Parmška s svojo hčerjo princeso Franciško, zadel skupaj z nerazsvetljenim tovrnim vlakom. Obe dami sta nekoliko pobiti, pa ne hudo.

HENRIK SIENKIEWICZ OBSTRELJEN.

Varšava, 14. novembra. Pesnik Henrik Sienkiewicz je bil na lovu na fazane po nesreči obstreljen. Dobil je en strel v koleno, drugi ga je zadel v glavo. Rane so nevarne in je pesnikovo stanje opasno.

POLOŽAJ V TRIPOLISU.

Tripolis, 14. novembra. »Giornale d'Italia« poroča, da se turške in arabske čete koncentrujejo okoli Tripolisa. Garian, Homs in Ain-Zara so zapuščeni. Vsa sovražna moč vre proti mestu. V mestu samem se domačini zelo sovražno vedejo in je treba največje previdnosti. Ponoči se v oazi opazujejo signali. O gibanju Turkov ni mogoče skorej nič izvedeti. Zrakoplovi vsled neugodnega vremena ne morejo v zrak, vsakega vohuna pa Turki takoj spoznajo in obesijo. Lahki se niso niti za eno ped naprej zganili. Napadi se vrše vsak dan; očitvidno hoče sovražnik Lahetruditi. Ladja »Carlo Alberto« je zopet Ain-Zaro bombardirala, zdi se pa, da ni v vasi nobenega človeka. V Tripolisu se je začelo deževje, vsled česar na kakšno prodiranje sploh ne morejo misliti.

Rim, 14. novembra. V zadnjem trenutku je postalo zopet zelo negotovo, se li Italija res odloči za akcijo v Egejskem morju. Sicer se dementira, da bi bile Avstrija in Nemčija zoper to akcijo protestirale, dejstvo pa je, da se laška vlada nekaj obotavlja.

ITALIJA JE MORALA NAZAJ!

Frankobrod, 14. novembra. »Frankfurter Zeitung« poroča, da se je italijansko brodovje iz egejskega morja umaknilo zopet v sredozemsko.

NESREČA VOJAŠKEGA ZRAKOPLOVA.

Kolin, 14. novembra. Vojaški zrakoplov M L, ki se je moral vsled neugodnih atmosferskih razmer izpustiti prezgodaj na zemljo, se je pri tem hudó poškodoval. Od pasažirjev ni nobeden nič ranjen.

ZANIMIV DUEL.

Berolin, 14. novembra. Tukaj se govori, da je vodja pruskih konservativcev poslanec Heydebrand von der Lasa pozval državnega kancelarja von Bethmann-Hollwega na dvoboj, ker je slednji ob priliki maroške debate v parlamentu Heydebrandu očital narodno demagogijo.

Somišljeniki — zahtevajte v gostilnah — računske listke »Slovenske Straže!« Naročajo se v pisarni »Slovenske Straže« v Ljubljani.

V času dobivanja zob.

Otroci, ki v prvih mesecih življenja veselo napredujejo, postanejo v času dobivanja zob pogostoma sitni, nič ne rastejo in tedaj se govori, da zobčki težko prodirajo. Da se za mater in otroka odstranijo taka neprijetna motenja in da se zagotovi malim napredujoč razvoj, se priporoča redno zavzivanje

Scottove emulzije

in sicer je najboljšje že pred časom dobivanje zob. Starši bodo potem kmalu opazili kako lahko bode prestal njihov maliček sicer hud čas dobivanja zob in kmalu dobil vrsto, lepili belih zobčkov.

Pri nakupu naj se zahteva izrecno Scottove emulzije. — Znamka »Scott«, ki je že nad 35 let vpeljana, jamči za dobroto in učinek. — Cena izvirni steklenici K 2-50. — Dobi se v vseh lekarnah.

Pristno samostojno znamko — ribi — čem — kot garancijam znakom Scott-ovega ravnanja.

Ljubezen gre skozi želodec, zato kuhajte, pečite in pražite samo z jedilno mastjo „Ceres“.

Navodilo, doseči najboljšo čajno surovo maslo: Vzame naj se nekaj rumene voljne jedilne masti „Ceres“ (v kockah) in doda ravno toliko bele (v zavitkih). Oboje skupaj se raztopi, pri tem se naj pazi, da ne postane mast vroča. Nato se pridene nekaj surove smetane, v sili zadostuje tudi surovo mleko (na $\frac{1}{2}$ kg masti „Ceres“ pride $\frac{1}{2}$ litra smetane). Medtem ko se postavi skledo zaradi hitrejšega ohlajenja v mrzlo vodo, se vse skupaj toliko časa meša, da postane mast zopet trda. Voda, ki jo mleko vsebuje, se izloči, jedilna mast „Ceres“ pa pridobi okus in duh najboljšega čajnega surovega masla in se tudi lahko kot tako uporablja. Z dodatkom enega jajčjega rumenjaka in nekaj soli se kakovost še veliko izboljša. Po tem navodilu pripravljeno »čajno surovo maslo« se sme glasom veljavnih zakonskih določb samo za domačo potrebo rabiti.

3139

Vodilne osebe nemškega državnega zbora.

1. Bassermann (Natlib.) — 2. Bebel (Soc. dem.) — 3. Bruhn (Reform.) — 4. Wiemer (Lib.) — 5. Podpredsednik Schulze (Drž. str.) — 6. Bethmann-Hollweg, drž. kancler. — 7. Dr. pl. Heydeband (Konsevativec.) — 8. Baron pl. Herrling (Centrum.) — 9. Gröber (Centrum.) — 10. Ricklin (iz Elzasa.) — 11. Lattmann.

Resnica o uboju pri Šinkovem turnu.

Slika, ki nam jo nudijo letošnje občinske volitve, je naravnost gnusna. Liberalci delajo letos po vsej deželi samo v znamenju šnopsa. Liberalci dobro vedo, da je šnops največja ovira in zapreka našega napredka in da so krivi vse surovosti in podivjanosti v naši deželi šnopsarski frakeljni. Pa namesto, da bi se za odpravo te kuge zavzeli, pa agitirajo zoper naklado na šnops in pošiljajo v boj za občinske volitve notorične šnopsarje in pijance, samo da je več kravala in žganjarskega vpitja. Če pa pride pri tem ravsu in kavsu kak človek ob življenje, pa hinavsko rohnijo in valé krivdo takih obžalovanja vrednih slučajev na našo izobraževalno organizacijo. Namesto, da se liberalci iz protialkoholnega gibanja norčujejo in naša društva, ki so že za odpravo podivjanosti in surovosti veliko storila, blatijo, naj sami med svojimi ljudmi treznost širijo, pa ne bodo imeli več vzroka nad poboji jadtikovati in oči zavijati. Statistika pobjev priča, da so naša društva silno omejila poboje, ki so bili prej na dnevnem redu. Toliko v odgovor na eno stran, o uboju pri Šinkovem turnu pa smo prejeli še naslednje podatke: Uboj ranjkega Andreja Podgorška iz Ujskega pri Skaručini je dal povod raznim lažnjivim dopisom v »Narodu« in »Jutru«. Uboj se slika tu kot političen dogodek, kar je popolnoma neresnično. Saj vsa občina vé, da ubijalec Anton Špenko ni imel namena Podgorška ubiti, ker ga je zadel po glavi le slučajno v trenutku, ko se je mož naenkrat zaobrnil. Hotel ga je udariti le po plečih od zadaj. Ko je videl Podgorška skoraj mrtvega na tleh, mu je bilo žal in ga je skušal oživiti. Špenko je udaril ranjkega, ker se je hotel maščevati zaradi nekaj brc, ki jih je dobil od Podgorška pred nekaj meseci. Seveda odločno obsojamo tako maščevanje in zahtevamo, da izobraževalno društvo take in podobne ljudi o pravem času izključi iz števila članov. Izobraževalno

društvo šinkovturnsko nima telovadcev, torej Anton Špenko ni mogel biti »čuk«, kakor ga »Jutro« zmerja. Pohvalno moramo omenjati, da so drugi člani svarili v saboto Špenkoto, a ker niso vedeli za njegov zločin, ga niso mogli takoj izključiti. Liberalni časopisi pišejo o ranjku, da je bil miroljuben, vzdržan in dober gospodar. Nasprotno je res. Vsa občina ga pozna kot mogočnega in bahatega zabavljaca že veliko let. Na dan svoje smrti se je prepiral z domačim skaručkim duhovnikom; tik pred smrtjo je v gostilni izžival fante in iz gostilne domov gredel ljudi zmerjal s »stolovaji«. Vzdržan menda tudi ni bil posebno, če je samo v saboto 4. novembra popival po štirih gostilnah in prej večkrat popolnoma omanjen vračal se domov. Bil je morda dober oče otrokom, a ni bil zanje dober gospodar, saj je zapustil posestvo v najvišji meri zadolženo. Poudarjamo še enkrat, da uboj Andreja Podgorška ni bil iz političnih vzrokov, ampak osebna zadeva med obema, ki se je pri njuni znani vročernosti tako žalostno končala. Liberalci hočejo vso odgovornost na S. L. S. zvaliti, a mi za danes rečemo samo to: Za ta žalostni dogodek, ki je povzročil dvema družinama neizmerno žalost, niso v zadnji vrsti odgovorni oni narobe naprednjaki, ki so poslali agitiratorje tudi k nam moža, o katerem so vedeli, da mnogo pije in mnogo zabavlja in je bil vsled tega že leta 1907 v neki tuji občini v nevarnosti, da ga pretepo!

Ljubljanska okolica.

+ **Kmečka zveza za ljubljansko okolico** je imela v nedeljo v Ljudskem domu občni zbor, na katerem je govoril g. dr. Šusteršič, številno navzoči so mu burno pritrjevali. Za načelnika Kmečke zveze je zopet izvoljen g. deželni poslanec M. Dimnik in ves stari odbor.

— **Od Device Marije v Polju** nam piše hišni posestnik g. Fran Mandelj, da je brez svoje vednosti prišel na liberalno kandidatno listo, da je bil in bo pristaš S. L. S., ki za ljudstvo resnično kaj stori.

— **Z Viča.** Za izid občinskih volitev na Brezovici se je silno interesiral tukajšnji orožnik g. D. Popoldne istega dne prihitel k telefonu v železniški čuvajnici in zvedavo vpraša brezoviškega postajenačelnika: »Kako je z volitvami?« In v svoje veliko presenečenje je dobil odgovor: »Slabo je izpadlo. Na vsej črti so zmagali klerikalci.« In g. D. zaihti: »Škoda!« K tem razgovoru ni treba komentara. Vsi dobromisleči Avstrijci smo tega mnenja, da morajo biti te vrste gospodje nad strankami, in vendar ni tako. Zdej nam je še-le jasno, da so zvečer ob izvolitvi občinskega starešinstva na Viču naprednjaki v objemu s sociji tako huronsko, nemoteno razgrajali, da so jih celo v Ljubljano slišali in da ni nobene preiskave. Kdo jim je dovolil na glavni cesti tudi čez polnočno uro streljati in ljudi strašiti in vznemirjati? Le tako naprej! Mi pa pravimo: Svaka sila do vremena!

* **»Mentor«** 1911/12. IV. letnik, zvezek 2. Vsebina: V lisičji šoli. (Prof. Fr. Pengov.) — Teofil. (Slika.) (Domen Otiljev.) — Svetovne uganke. (M. Štular.) (Dalje.) — Paberki iz kemije. (Profesor Fr. Pengov.) — Radivoj Mlakar. (Rastislav.) — Navod za šahovo igro. (Andrej Uršič.) (Dalje.) — Drobiž: Uganka za lazninarje. — Rešitev uganke v 1. številu. — »Mentorja«. — Uganka. — Kdor hoče zastoj. — Dr. M. Vidmar. — Lira. — Katoliški verouk. — Romarica. — Richard Kralik. — Vrednost knjig. — Sodba japonskega vseučiliškega profesorja o katoliški cerkvi in njenih ustanovah. — Kemija in narodno gospodarstvo. — Med.

! Ako še niste, pošljite naročnino!

Išče se samostojen, v rezanju dobro izurjen

krojač

3375

keteri bi delal obleke za trgovino in pod mero ter imel lahko tri pomočnike. Delavnica v hiši. Kosér, Kolodvorska ulica 30.

Posušene gobe

kupi v vsaki množini izvozna trdka
S. Lederer, Neumark bei Taus. 3401
Ponudbe z vzorci in navedbo množine.

Golša

se da odstraniti brez joda s sredstvom, ki je izumil ozdravljenec, četudi so bila brez vspeha vsa druga sredstva. Zahtevajte takoj proti vplatu 20 vin. v znakah naš prospekt

3377 Nemični laboratorij Paracelsus Sternberg, Morava.

Stanovanje

za februar-termin, zelo primerno za kako stranko brez otrok, se odda na lepem delu mesta v Ljubljani. Naslov pove upravništvo 3398 „Slovenca“.

Mizarski pomočnik

se sprejme takoj v trajno delo. Kje, pove uprava tega lista pod šifro: 4309 „Mizar“

Pošten mladenič

v starosti 28—29 let s primerno šolsko izobrazbo, ter slov. trgov. zadržano šolo v Ljubljani želi stopiti v službo pri kakem zavodu ali podjetju kot tajnik ali praktikant pod ugodnimi pogoji. Naslov pove uprava „Slovenca“ pod „Tajnik“. 3396

Drva za kurjavo

suha, trda in mehka, odpadki od stavbenega lesa se dobe v tovarni V. Scagnettija
cesta na Rudolfovo železnico 16.
za drž. kolodvorom. 3407

Mesto posebnega naznanila.

3404

Rajko Mlejniki, c. kr. davčni oficijal v Kranju, ter Mara Polak-ova iz Kranja, naznanjata s tem svojo poroko.

V Kranju,

Na Viču,

dne 12. listopada 1911.

JECLJAVCI!

Z novo metodo korenitega zdravljenja se lahko popolnoma ozdravi vsak pogrešek v izgovarjanju. To zdravljenje odstranjuje vsako boječnost govorenja, katero najdemo pri jeceljavočih, tako, da ti govorijo, kakor zdrave osebe. Zdravi se lahko, ne da bi se prekinilo učenje ali pa poklic.

Moj sin Dušan je jeceljal več let. Podpisana potrjujem, da ga je zavod profesorja Neumanna od te napake ozdravil, za kar mu izrekam svojo zahvalo in ga toplo priporočam.

Trst, dne 6. marca 1911.
Zinka Rybat, adv. soproga.

Na tukajšnjem zdravilnem tečaju se sprejme še nekaj obiskovalcev. Tozadevne prijave se sprejemajo najkasneje do 17. novembra vsak dan od 10. do 1. ure pri »Slonu« v Ljubljani.

Prof. Neumann-ov zdravilni zavod za čisto izgovarjavo iz Gradca.

3405

ZA NAŠE OTROKE.

Sveti Miklavž in božični čas se že bliža. Zopet bo treba našim malim preskrbeti za primerna darila. Igrače se kmalu polomijo in so vrhu tega vedno dražje; otroci pa do modernih igrač nimajo niti pravega veselja, ker so preveč komplicirane. Vse kaj drugega pa so knjige. Te imajo res trajen izobraževalen pomen, otroci jih imajo najrajši in izkušnja uči, da tudi dolgo zdrži, ker jih otroci shranijo in nanje pazijo.

»Katoliška Bukvarna« v Ljubljani je založila več slovenskih mladinskih knjig s podobami, si ko po ceni, imajo lepe, za otroški okus prirejene slike, zraven pa kratko besedilo, oziroma povestice, ki so najskrbneje od vsečakov, poznavalcev otroške duše, sestavljene, mične, lahko umljive in poučne. Kdor hoče torej svoje otroke razveseliti, naj za mal denar nabavi raznovrstne knjige za otroke, ki so vrhu tega tudi trpežne.

Posebno so priporočljive:

Našim malim. Nazorne slike iz svelega sveta. To je knjiga, ki jo krasi lepa naslovna podoba in mnogo drugih barvanih in nebarvanih med kratkim besedilom, iz življenja Jezusovega, prijatelja dece. Kako blažilo morejo te slike in ljubeznivo pisane pripovedke vplivati na nežna otročja srca! Tu imajo otroci nazorni in besedni pouk o čudovitem rojstvu, treh kraljih, priden Jezusu v Nazaretu, angeljskih itd. itd. Tudi podobe bodo ostale otrokom dolgo, dolgo v spominu, zgodbe pa bodo napolnjevale njihovo dušo s plemenitimi mislimi. Cena 90 vin.

V zverinjaku. V tej knjigi je naslikanih mnogo divjih živali, zraven vsake kratko pojasnilo v obliki pesmice, ki ostane otroku z lahkoto v spominu. Z nobeno rečjo dece tako ne razveseliš kakor s podobami živali, ki jih imajo tako radi. Podobe v pričujoči knjižici se odlikujejo po naravnosti, živih barvah in velikosti, da čim bolj živo stopijo pred otroško fantazijo. Cena 90 vin, na karton nalepljene slike trdo vezane v knjigo 1 K 50 vin.

Robinzon starši. Znano lepo povest o Robinzonu nudi ta knjiga v lepih slikah, ki so prikrojene za otroški razum in bodo tudi odraslega zanimale. Okrajšano besedilo iz povesti pojasnjuje lepo izvršene slike. Cena 1 K 40 vinarjev, na kartonu nalepljene slike trdo vezane v knjigo 1 K 90 vin.

Slovenski ABC v podobah. To pa je za naše male, ki se vadijo brati. Ta knjižica jim bo v ta namen nabolje služila. Tu imate vse črke alfabeta, veliko in različno, a zraven vsake črke pesmico s štirimi kiticami, ki opisuje predmet, kateri se z dotično črko alfabeta začne. Pleg tega je pri vsaki črki podoba dotičnega predmeta. Podobe so silno ljubke, raznovrstne in poučljive, da se bodo otrokom na prvi mah priljubile. Cena 80 vin, trdo vezan 1 K 20 vin.

Hitra voznja. Ta knjižica pa ima mnogo podob in prizorov na železnici! Vsaka ima seveda kaj primerno besedilo. Tu vidijo otroci naslikan vlak, stroj, vozove, progo, mostove, skozi katere vlak hiti, potnike, živali in blago, ki se na železniške vozove nalaga, pošto itd. Kakor znano, se otroci poleg živali najbolj za vlak zanimajo. Zato je ta knjiga s podobami gotovo ena najprimernejših daril za otroke. Cena 1 K 60 vin.

Angelček. To je list, ki izhaja vsak mesec enkrat in je namenjen prav za otroke, ki so se že naučili brati. »Angelček« prinaša kratke lepe pesmi, ki se jih otroci lahko na pamet uče, povesti, popise, pravljice, lepe nauke, kratkočasnice, uganjke, šaljiva vprašanja in male računske naloge, zraven pa tudi vedno čedne slike. Ne bi smelo biti krščanske družine z otroci, kjer ne bi imeli v veselje pridni deci »Angelčka«, tega prijatelja, svetovalca in razveseljivalca otrok. Naročajte »Angelčka«, ki neizmerno olajša vzgojo njihovih otrok! Dosedanji letniki »Angelčka« se dobe vsak zase vezan v knjigo po zelo nizki ceni 1 K za vezano knjigo. Če daruješ otroku eden ali več letnikov, mu boš podaril knjigo velike koristi. Dobi se že 17 različnih letnikov po 1 krono.

Za naše matere, žene in dekleta. Smisel za umno gospodinjstvo se vedno bolj širi med Slovenci. Kolikor bolj napreduje naš narod, tem živahneje se mora razvijati gospodinjstvo, ker brez njega ne more biti uspešnega napredka v domači hiši.

Prospeh vsakega naroda je odvisen od žene, matere in gospodinje, kajti cela družina se suče v prvi vrsti le okrog matere. Blagor narodu, ki ima dobre, skrbne, varčne gospodinjke, ki res po starem pregovoru podpirajo tri ogle pri hiši. Družina in hiša, ki ima slabo, potratljivo in neveščo gospodinjko,

mora propasti. Onemogočen je pa tudi gmoten in kulturni napredek naroda, ki nima dobrih gospodinj, kajti gospodinjstvo je osnovni stebel, na katerem sloni sreča, blagostanje in moč posamezne družine, pa tudi celega naroda. Skrbna gospodinja, verna in razumna mati je prva in prava vzgojiteljica ljudstva; le narodi tedaj, ki skrbijo za vzgojo spretnih gospodinj in dobrih mater, morejo duševno ter telesno prosperovati in z jasnimi, brezskrbnimi očesom zreti v bodočnost, kajti napredek jim je gotov.

Živo potrebo po gospodinjstvih šolah so pravočasno umevali tudi važni faktorji med Slovenci, kajti c. kr. kmetijska družba je že pred 12 leti ustanovila gospodinjstvo šolo v ljubljanskem Marijanišču in deželni odbor kranjski prireja leto za letom več gospodinjstvih tečajev.

Ker pa ni vsaki gospodinjki mogoče pohajati gospodinjstvo šolo in obiskovati tečaje, kajti večini manjka potrebne časa in časih tudi denarja, bila je prepotrebna strokovna knjiga, ki bi služila šolskemu pouku, obrednem pa bila tudi gospodinjstvom, ki ne morejo v šolo, pravi svetovalec.

Veselite se mora tedaj navdati vsako slovensko gospodinjko in mater, kajti taka knjiga, in sicer v vseh ozirom kar najpopolnejša, je ravno kar izšla v zalogi »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani. — Knjiga ima naslov: **»Gospodinjstvo. Navodila za vsa v domačem gospodinjstvu važna opravila.«** Sestavila S. M. Lidvina Purgaj, prednica šolskih sester in voditeljica gospodinjstvene šole v Ljubljani.

Knjiga je sestavljena na podlagi najzanesljivejših teoretičnih in praktičnih izkušenj, kajti izšla je iz krogov, ki so vzor veččega gospodinjstva. Pisateljica, dolgoletna upraviteljica velikega zavoda z obsežno ekonomijo in istočasno učiteljica in voditeljica gospodinjstvene šole, ima za sabo preobilo teoretičnih in praktičnih izkušenj, ki jo skozi in skozi usposablja za sestavo te prepotrebne strokovne knjige.

Knjiga obravnava izključno vse panoge, kjer mora biti dobra gospodinja doma, kakor n. pr. živinorejo, sadjarstvo, mlekarstvo, vzgojo otrok, šivanje in urezovanje oblek, vrtnarstvo, perutinarstvo itd. ter je opremljena tudi z mnogimi nazornimi slikami. Knjiga ima tudi dodatke, ki se tiče zdravilstva in postrežbe bolnikov; ta dodatek je spisal dr. Fran Dolšak, praktični zdravnik v Ljubljani.

Knjiga je vsestransko tako dovršena, da si dobre, v vsakem oziru izvedene gospodinjke brez nje kar misliti ne moremo, kajti na podlagi dolgoletnih izkušenj napisana navodila bodo slovensko gospodinjko rešila iz vsake zadrege in knjiga ji bo ob kočljivih ter važnih prilikah pomagala kot izkušen, zaupen svetovalec.

Pred natisom se je knjiga predložila deželnemu odboru in pregledali so jo največje strokovnjaki, ki so podpirali pisateljico s svojimi izkušnjami in nasveti in jo vzpodbujali k vztrajnemu delu.

Deželni odbor je dovolil za izdajo te knjige tudi izdatno podporo ter na ta način omogočil, da je založništvo nastavilo obširni knjigi zelo nizko ceno, ki znaša samo 2 K 20 vin. za broširan in 2 K 80 vin. za vezan izvod. Po pošti velja knjiga 30 vinarjev več. Knjiga je opremljena z mnogimi lepo izvršenimi slikami, med njimi so one, ki predložijo notranjost človeškega telesa, večbarvne. — To dragoceno knjigo naj si za mal denar nabavijo vse naše gospodinjke, matere, žene in dekleta. Knjiga je izšla v zalogi »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani.

Slovenske občine in gospodarska društva — spominjajte se v svojih proračunih „Slovenske Straže“.

Učencea

za slikarstvo in pleskarstvo
:: 3247 sprejme takoj ::

Friderik Gimi v Celoveu

Ne zamudite ugodne prilike!

Iz proste roke se proda na mirnem kraju ležeča, le 1/4 ure od središča Ljubljane nahajajoča novozidana

visoko pritlična hiša

z velikim vrtom in obsežnim dvoriščem na lepem solnčnem prostoru tik postaje elektr. cestne žel. znice. Pr. pravna tudi za kakega vpokoj. nca. Plačljivi pogoji zelo ugodni. Naslov po ur. upr. lista. 3374

Za slabokrvne in prebolele

je zdravniško priporočano črno Dalmatinsko vino „Kuč“ najboljšo sredstvo 2501

4 steklenice (5 kg) franko K 4-50

BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

Organist in občinski tajnik

oženjen z dobrimi izpričevali išče službo. — Prevzame lahko pouk v orkestru in godbi. Nastop takoj. Ponudbe sprejmeuprava lista pod šifro Marljivost 60. 3296 5-1

Železnato Kina vino

lekarja Piccolija v Ljubljani, Dunajska cesta

c. in kr. dvornega založnika, papeževskega dvornega založnika,

vsebuje potrebno množino železa, v nasprotju z drugimi železnatimi kina vini, katera vsebujejo samo toliko železa kot navadna namizna vina in vsled tega nimajo nikake zdravilne vrednosti. To dokazuje več kemičnih analiz kakor tudi ona, ki se je izvršila na zahtevo c. kr. ministrstva za notranje zadeve v Gradcu leta 1910.

Železnato vino lekarja Piccolija ojači slabokrvne, nervozne, vsled bolezni oslabele osebe, blede, drobne in slabotne otroke.

1/2 literska steklenica K 2.—, 3 steklenice K 6-60, poština in poštni zavoj franko.

URA z verižico za samo kron 2-20.

Vsled nakupa velike zaloge ur, razpošilja šlezijska tovarna: 1 prekrasno pozlačeno 36 ur idočo precizijsko-anker-uro z lepo verižico za samo K 2-20, ter 3letnim pisanim jamstvom. Pri nakupu 3 kosov cena K 6.—, 5 kos. K 9.—. Pošilja proti povzetju

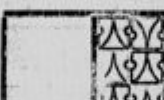
prusko - šlezijska izvozna trdka

A. Gelb, Krakó 340.

Za neugajajoče denar nazaj.

Krompir

== Trdka Iv. A. Hartmann nasl. A. Tomažič v Ljubljani, Marije Terezije cesta. ==

Danes, v torek se je otvorila

Prva ljubljanska higijenična mlekarna

v Lingarjevi ulici št. 1 (palaca meščanske imovine).

Zajamčeno polno mleko in mlečni izdelki.

St. 14.560

Prodajalna v najem.

V posloplju meščanske imovine v Ljubljani oddati je za rok 1. avgusta 1912 eno v pritličju hišnega trakta na Pogačarjevem trgu ležečo prodajalno s kletjo vred v najem.

Pismene ponudbe sprejema do vštetega

30. novembra 1911

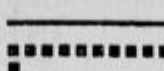
mestni gospodarski urad, kjer se v uradnih urah dobivajo eventualna pojasnila.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 3. novembra 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan I. r.

Naznanilo preselitve.

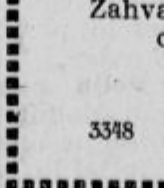
Vsem častitim damam vljudno naznanjam, da sem preselila svoj

modni atelije

iz Pred škofije št. 21 v **Selenburgovo ulico št. 6** (prej Mm. Stuzzi). Zahvaljujem se za dosedanja naročila ter upam tudi v bodoče cenjenim damam zadovoljiti s točno in vestno postrežbo

Z najodličnejšim spoštovanjem se priporočam

Terezija Pogačnik.

3348

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Trgovci in trgovski pomočniki pozor!

V prijaznem in prometnem trgu na naj. lepšem prostoru v sredi trga se odda dobro doba in več let obstoječa

trgovina z mešanim blagom

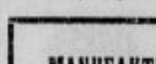
v najem pod zelo ugodnimi pogoji. — Le resne dopise na upravništvo „Slovenca“ pod šifro „Lepa bodočnost“.

ŽIMA

morska trava, peresa za pohištvo kakor tudi vsi tozadevni predmeti se dobe pri Štefanu Nagy, trgovina z železnino, Ljubljana Vodnikov trg št. 5.

Plohte za vozove

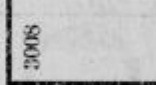
pokrivala za komate in odeje, platno za jadra na meter najceneje pri Štefanu Nagy, trgovina z železnino, Ljubljana, Vodnikov trg št. 5. 2822

MAKUFAKTURNA TRGOVINA

J. CIUHA

STARI TRG ŠT. 1

JE'ENSKE IN ZIMSKE

NOVOSTI

najboljše kakovosti zdrav in brezhiben, debeli ter srednje debelosti, vedna zaloga, oddaja v vsaki množini od 200 kg dalje tudi cele vagone po prav solidni nizki ceni. Točna postrežba.

3087

== Trdka Iv. A. Hartmann nasl. A. Tomažič v Ljubljani, Marije Terezije cesta. ==

Danes, v torek se je otvorila

Prva ljubljanska higijenična mlekarna

v Lingarjevi ulici št. 1 (palaca meščanske imovine).

Zajamčeno polno mleko in mlečni izdelki.

St. 14.560

Prodajalna v najem.

V posloplju meščanske imovine v Ljubljani oddati je za rok 1. avgusta 1912 eno v pritličju hišnega trakta na Pogačarjevem trgu ležečo prodajalno s kletjo vred v najem.

Pismene ponudbe sprejema do vštetega

30. novembra 1911

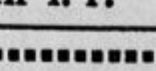
mestni gospodarski urad, kjer se v uradnih urah dobivajo eventualna pojasnila.

Mestni magistrat ljubljanski

dne 3. novembra 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan I. r.

Naznanilo preselitve.

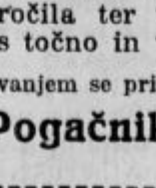
Vsem častitim damam vljudno naznanjam, da sem preselila svoj

modni atelije

iz Pred škofije št. 21 v **Selenburgovo ulico št. 6** (prej Mm. Stuzzi). Zahvaljujem se za dosedanja naročila ter upam tudi v bodoče cenjenim damam zadovoljiti s točno in vestno postrežbo

Z najodličnejšim spoštovanjem se priporočam

Terezija Pogačnik.

3348

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Odgovorni urednik: Miha Moškerc.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.